

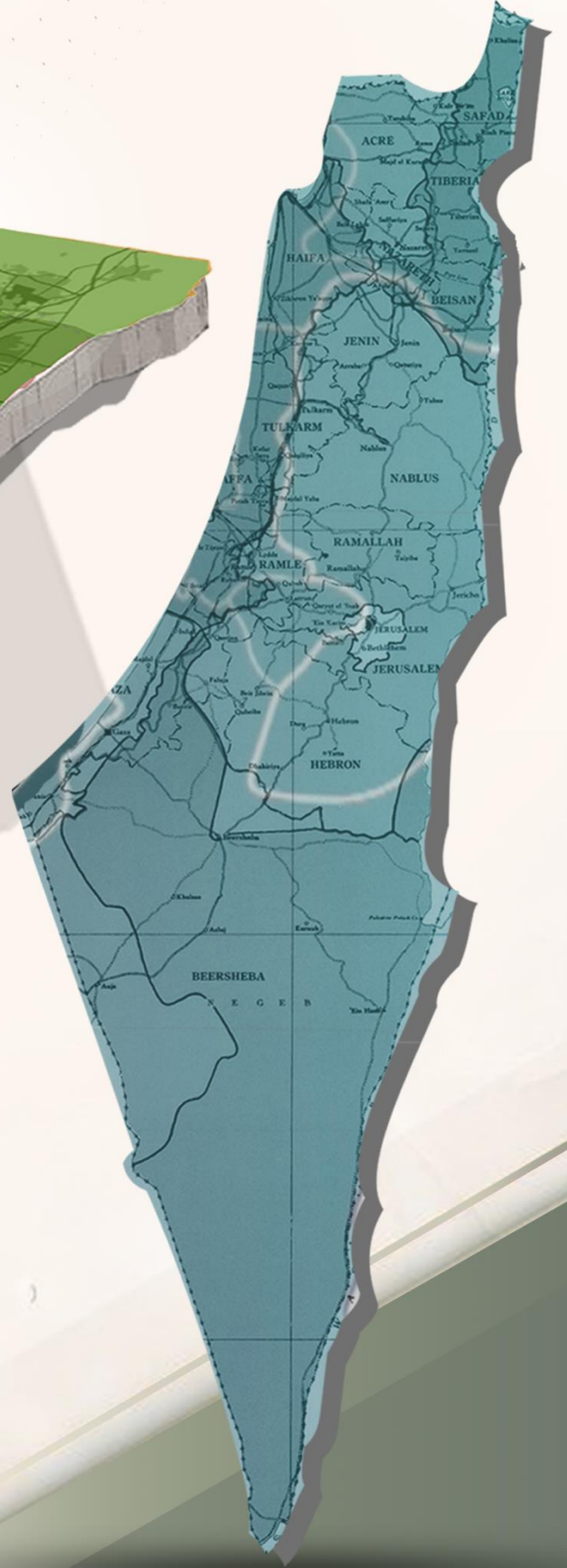
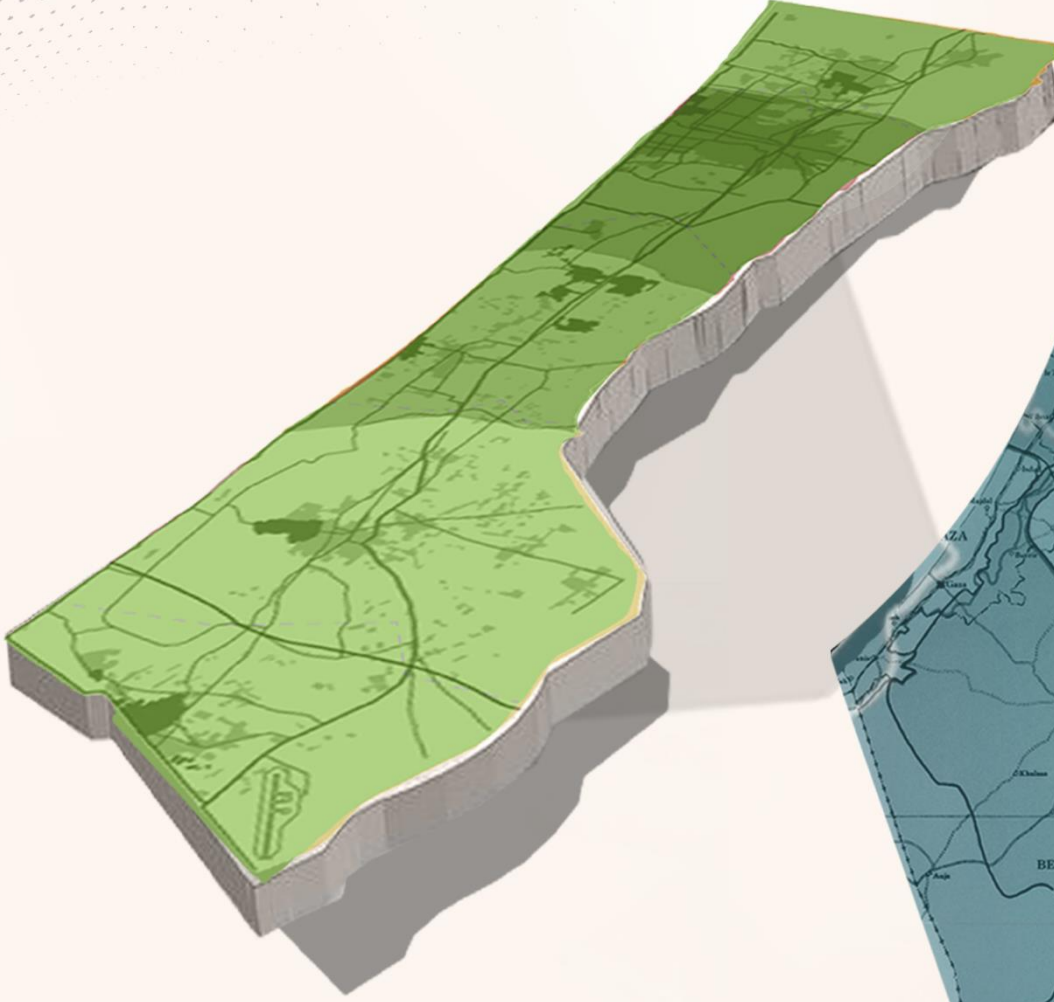
YILLIK RAPOR

GAZZE ŞERİDİ İNSANİ DURUM RAPORU

2 0 2 1

DURUMLAR, İCRAATLAR
İHTİYAÇLAR

Yayın tarihi 2022

**Tarihi Filistin haritası ve
Gazze Şeridi haritası
detayları.**

© Temmuz 2022 – Muharrem 1444 (Hicrî)

GAZZE ŞERİDİ İNSANİ DURUM RAPORU 2021: DURUMLAR, İCRAATLAR, İHTİYAÇLAR

Gazze Destek Derneği GDD

Adres:	Akşemsettin Mah. Akdeniz Cad. Hakperest sk. No:16 Daire:18 /Fatih - İSTANBUL
Tel/ Fax:	0090212 6217973
Cep Tel:	00905379175471
Web Sayfası:	www.gazedestek.org
E-Posta:	info@gazedestek.org
Facebook:	www.facebook.com/gazedestek.org

İÇİNDEKİLER

İçindekiler	Sayfa No
Gazze Destek Derneği (GDD) Kimdir?	5
Önsöz	6
Sosyal Sektör	9
Demografik Alan	10
Eğitim	11
Sağlık	14
Aile	16
Yoksulluk	17
Yerleşim ve Altyapı	19
Kültür ve Dini işler	21
Spor	23
Ekonomik Sektör	24
İstihdam ve İşsizlik	25
Sınır Kapıları	28
Hizmet ve Emtia Ürünleri	30
Tarım	33
Teknoloji	35
Çevre Sektörü	37
Su	38
Enerji	40
Atıklar	42
Kaynakça	43

Gazze Destek Derneği (GDD) Kimdir?

Kuruluş Ve Gelişim

GDD Gazze Destek Derneği, Gazze Şeridi'nin insani ve kalkınma ihtiyaçlarının karşılanmasına aktif olarak katkıda bulunmak ve tüm çabaları desteklemek ve koordine etmek için İstanbul'da 34-209-183 kütük No ile 2014 yılı yaz ayında İsrail saldırısının ardından kuruldu. Faaliyet süresi boyunca birçok uluslararası konferans ve ortaklıklar düzenledik. Diğer bölgelerdeki ihtiyaç taleplerine binaen faaliyet alanını dünyadaki tüm ihtiyaç duyulan bölgelerine genişlettik.

Vizyon

İhtiyaç bölgelerinde insan hayatının kalitesini arttırmaya çalışan insani yardım derneğiyiz.

Misyon

GDD Gazze Destek Derneği olarak, dünyanın ihtiyaç bölgelerine insani ve kalkınma ihtiyaçlarının karşılanmasına aktif olarak katkıda bulunarak, koordineli bir şekilde, küresel sürdürülebilir kalkınma hedeflerine dayalı, katılımcı, insani müdahalelerde ahlaki ilkelere uygun, şeffaf çalışma kuralları ışığında, uluslararası yasalara uygun olan projelerimizi dünyanın dört bir yanındaki ihtiyaç alanlarını içine alacak şekilde genişletir ve uygularız.

Hedefler

- Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak.
- Gazze Şeridi'nde insani ihtiyaçların karşılanması ve gelişimine etkili gelişim sağlamak.
- İhtiyaç duyulan bölgelerde savunmasız ve ötekileştirilmiş insan haklarının desteklenmesine katkıda bulunmak.
- Gazze Şeridi'nde insani girişim ve kalkınma çalışmalarında koordinasyon ve etkileşim sağlamak.
- Finansmanın etkisini arttıran katılımcı tavırla Gazze Şeridi'ndeki insani yardım faaliyetlerinin geliştirilmesi sağlamak.

Müdahale Alanlarımız

Sosyal Sürdürülebilirlik

- Gıda Güvenliği Programı: Programımız, gıda dağıtımı vesilesiyle yoksul ailelere yardımda bulunmayı hedefliyor.
- Elverişli Konut Programı: Programımız, Gazze Şeridi'ndeki ihtiyaç sahiplerine ait evleri restore edip, mobilyalandırıp, ayrıca kira yardımı sağlayarak, ailelerimizin barınma ortamını iyileştirmeyi hedefliyor.
- Uygun İş Programı: Programımız, mezunlara ve yoksul ailelere sürdürülebilir iş fırsatları sağlamayı hedefliyor.
- Koruma Hizmetleri Programı: Programımız, en savunmasız gruplar olan, kadınların, çocukların, engellilerin ve borçluların sosyal entegrasyonunun ve dayanışmasının artırılmasına katkıda bulunmayı hedefliyor.
- Sağlık Bakımı Programı: Programımız, sağlık hizmetlerindeki devamlılığı ve erişimi sağlamak için hastanelere tıbbi ekipman ve malzeme sağlayarak, Gazze'li yoksul müslümanlara sağlık hizmeti sunmayı ve sağlık hizmetlerinin kalitesini artırmayı hedefliyor.
- Eğitim Programı: Programımız, temel ve üniversite düzeyindeki öğrencileri destekleyerek, eğitim kalitesini geliştirmeyi hedefliyor.

Çevresel Sürdürülebilirlik

- Temiz Enerji Programı: Hastaneler, üniversiteler, okullar ve kronik hastaların evleri gibi hayati tesislere güneş enerji sistemi sağlıyoruz.
- Tatlı Su Programı: Güneş enerji sistemi ve arıtma tesis destekli su kuyusu açarak Gazze'li yoksul müslümanlara tatlı ve sağlıklı suya erişiminin sağlanması.

İnsani Sürdürülebilirlik

- İnsani Ortaklık Programı: Partnerlerimizin performanslarının geliştirilmesine katkıda bulunarak ortaklığımızın güçlendirilmesi.
- Önleyici Ortaklık Programı: Doğal afetlerle mücadele ve kontrolü sağlamak için uluslararası bir stratejinin geliştirilmesi.
- Kurumsal Gelişme Programı: Derneğimizdeki çalışanlarımızın performanslarının ve bilgi birikimlerinin artırılması ve geliştirilmesi.

Önsöz

Gazze Şeridi 16 yıla aşkın süredir İsrail güçleri tarafından boğucu kuşatma altındadır, hayatın her yönünü (sosyal, ekonomik, insani) büyük ölçüde etkilemiştir. Gazze Şeridi'ndeki insani durum daha önce benzeri görülmemiş düzeyde olsa da, Gazze Şeridi'ndeki vatandaşlara karşı toplu cezalandırma politikası, İsrail'in kasıtlı ambargonun Gazze Şeridi'nde yaşayan 2 milyon 300 binden fazla kişiye büyük maddi ve manevi kayıplara yol açmıştır.

Bu süre zarfında İsrail güçleri, 4 yıkıcı saldırı (2008, 2012, 2014, 2021) gerçekleştirdi. Bu saldırılar, Gazze'de kötü durum oluşturdu. Onlarca birim konut, okul, bina ve ticari binaları tahrip etmiştir, yeniden yapılması da neredeyse imkansızdır; çünkü İsrail, imar için ham maddelerin girişine izin vermiyor.

Gazze'deki Filistinliler, kuşatma altındaki Gazze'de sürekli yapılan saldırılardan kaynaklanan trajik yaşam durumuyla başa çıkmalarına yardımcı olacak çözümler bulmak zorunda kaldılar. Bu durum, çocuklarımızın eğitimi, içilebilir temiz su, tıbbi hizmetlerin bir çok krizin yanı sıra ekonomik büyümenin uzamasına, yakıt ve gıda gibi temel ihtiyaçların eksikliğine neden oldu.

Tüm bunlara ek 2 yıldır süren KOVİD-19 krizi, ekonomik ve diğer çeşitli faaliyetlerin ve üretimin durmasına neden oldu. Ayrıca, turizm, ticari, sosyal, eğitim ve sağlık alanlarında birçok krize yol açtı, yoksulluk ve işsizlik oranlarının yükselmesine de neden olmuştur.

Ancak Filistinli kardeşlerimiz tüm bu İsrail'in uyguladığı kuşatma ve sürekli düzenlediği saldırılardan doğan engelleri aşmak, hayatlarını onurlu bir şekilde daim etmeleri için bu koşullara teslim olmadılar.

Bu raporu hazırlayan ekip, büyük bir çaba gösterdi; bu raporda, aşağıdakilere dayanan kesin bir bilimsel metodoloji benimsendi:

- Küresel sürdürülebilir kalkınma hedefleri için önerilen modelleri gözden geçirerek ve onları Gazze Şeridi koşullarına uyarlayarak, kategorilerin sınıflandırılmasına dayalı olmayan çalışma alanlarına odaklanarak insani durumun sektörleri ve alanlarının sınıflandırılmasının geliştirilmesi (gençler, kadınlar, engelli çocuklar ...) doğal olarak bu alanlara dahil edilmiştir.
- 2021 yılının sonuna kadar güvenilir ve resmi kaynakları olan gerçekleri ve rakamları bu raporda yorumlamadan ve her bir kurum için metodolojisine göre analizde bulunsun diye analiz yapmadan bahsetmekle yetinilmiştir.
- 2021 yılı boyunca Gazze Şeridi'ndeki sivil toplum örgütlerinin ve bazı yardım kuruluşlarının insani yardımları web sitelerinde veya günlük gazetelerdeki yayınlarından alınarak belirlenmiştir.
- Uluslararası insani yasalar, küresel sürdürülebilir kalkınma hedefleri, ulusal kalkınma planları ve uluslararası ve yabancı kurumlar için insani müdahale planları gözden geçirilerek insani müdahale öncelikleri belirlenmiştir.

Bu rapor vesilesiyle, bilgi yönetimi ve dökümantasyon çerçevesinde insani kurumların uzmanlığı üzerine inşa edilebilecek ve kademeli olarak geliştirilebilecek sağlam bir temel oluşturmayı umuyoruz. Bu alandaki her uzmanın, insani yardım faaliyetinde birlikte hareket etme yolunda gerekli ve acil bir adım olan bu rehberin başında belirtilen e-posta yoluyla bu rapora değerli bir katkı yapmasını bekliyoruz.

Yine bizler, Gazze Şeridi'ndeki Filistin halkının acılarını hafifletecek insani müdahalelerin gerçekleştirilmesinde ilgili her tarafın kendi uzmanlık alanına göre bu rapordan istifade etmesini umuyoruz. Öyle ki insanların topraklarında sürekli yaşama yolları güzelleştirilsin ve Gazze yaşanabilir bir yer olsun. Çünkü Gazze Yaşamayı Hak ediyor.

Gazze Şeridi'ndeki İnsani Krizin Özeti

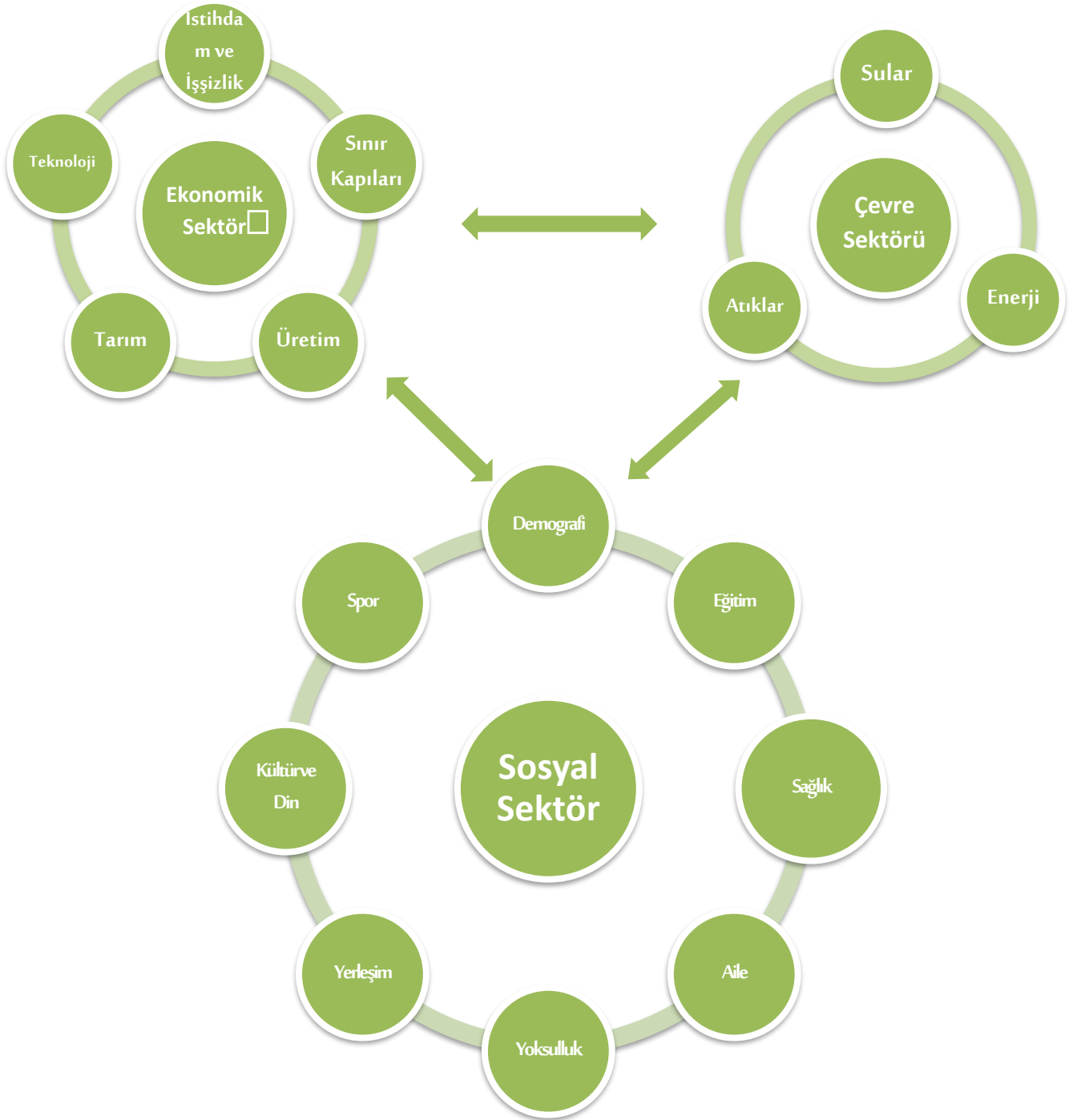
2,28 milyon nüfuslu Gazze Şeridi'nde insani durum her geçen gün daha da kötüye gidiyor. insani, sosyal ve ekonomik koşulların bozulmasında en önemli etken ve ana sebep olan kara, hava ve deniz olmak üzere hayatı felç eden 54 yıldır İsrail işgali ve özellikle Gazze bölgesindeki kuşatması 16. yılında hala devam ediyor. İnsan ve malzeme dolaşımına yönelik ciddi kısıtlamalar, Gazze'de yaşamın her alanını kötü etkilemeye ve halkı topluca cezalandırmaya devam ediyor. Temel insan hakları bile gerçekleşmiyor.

Gazze halkı dünyadaki en yüksek nüfus yoğunluğuyla (6.252 kişi/km²) 5 vilayette yaşıyor. Nüfusun %66.1'ini oluşturan mülteciler 8 kampta yaşıyorlar. İnsani kriz 2021 yılı boyunca kuşatmanın devam etmesi, COVID-19 ve 2021 Mayıs ayındaki Gazze'ye yönelik saldırısı ve büyük zorluklara rağmen, Gazze Şeridi halkı, hayatın her alanını etkileyen ve onlara ciddi şekilde zarar veren üst üste krizlere rağmen normal bir yaşam sürmek için hala elinden geleni yapıyor. Bu insani trajedi hayatın her alanına yansıdı ve belirgin bir etki bıraktı. Bunlardan en önemlileri şöyledir:

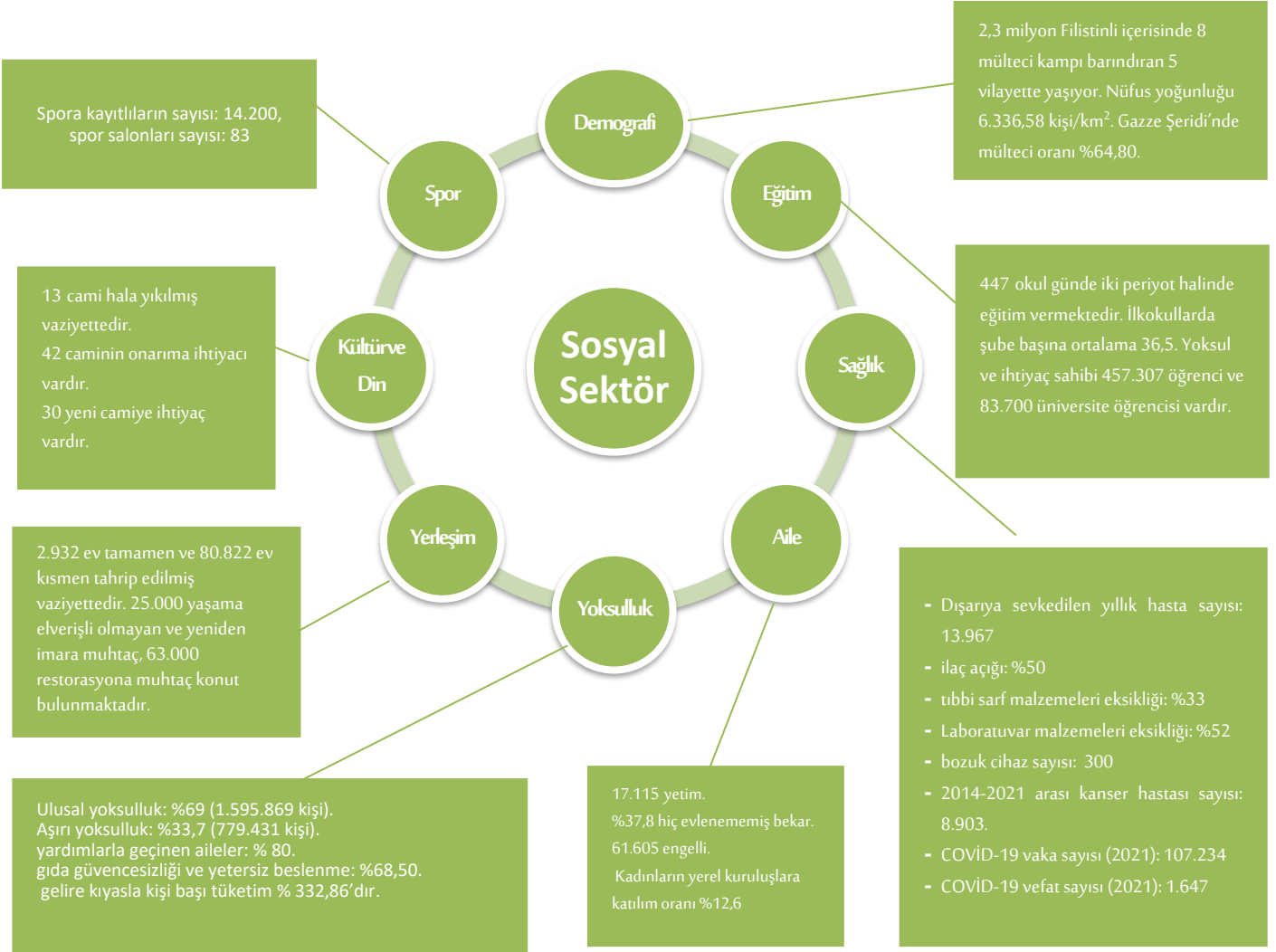
- **Eğitim:** 447 okul günde 2 vardiye halinde eğitim vermektedir. İlkokullarda şube başına ortalama 36,35 öğrenci düşmektedir. Yoksul ve ihtiyaç sahibi 457.307 öğrenci ve 83.700 üniversite öğrencisi vardır. Buna rağmen Arap dünyasında %2 ile en düşük cahillik oranı Gazze'dedir.
- **Sağlık:** Dışarıya sevk edilen yıllık hasta sayısı: 13.967, ilaç eksikliği: %50, tıbbi sarf malzemeleri eksikliği: %33, Laboratuvar malzemeleri eksikliği: %52, bozuk cihaz sayısı: 300, 2014-2021 arası kanser hastası sayısı: 8.903, 2021 yılı sonuna kadar COVID-19 vaka sayısı: 107.234, 2021 yılı sonunda vefat sayısı: 1.433.
- **Aile:** 17.115 yetim, 61.605 engelli, %37,8 evlilik çağında olan ve hiç evlenememiş bekarların oranı.
- **Yoksulluk:** Yoksulluk sınırının altında yaşayanlar: %69 (1.595.869 kişi), Aşırı yoksulluk: %33,7 (779.431 kişi), yardımlarla geçinen aileler: %80, gıda güvencesizliği ve yetersiz beslenme: %68,5, gelire kıyasla kişi başı tüketim % 332,86'dır.
- **Yerleşim:** 2.932 ev tamamen ve 80.822 ev kısmen tahrip edilmiş vaziyettedir. 25.000 yaşama elverişli olmayan ve yeniden imara muhtaç, 63.000 yaşama elverişli olmayan ve restorasyona muhtaç.
- **Kültür ve Din:** 13 cami hala yıkılmış vaziyettedir. 42 caminin onarıma ihtiyacı vardır. 30 yeni camiye ihtiyaç vardır.
- **Spor:** Ruhsatlı spor salonları: 83, salonlara kayıt edinenler: 14.200
- **İstihdam:** İşsizlik: %46,6, Gençler arasında işsizlik: %69,1, 2021 yılında COVID-19 nedeniyle işine devam edemeyenler: %21,4
- **Sınır Kapıları:** Hava ve deniz ambargoları, 3 sınır kapısı tamamen kapalı, 3 kapı temel ihtiyaçlar için arasıra açılıyor.
- **Üretim:** Kuşatmadan bu yana GSYH hasarı %50. ihracatın ithalata oranı: % 1,62. 2021 yılında Gazze Şeridi'nin kapanmalar nedeniyle ekonomik kayıpları 2 milyar dolara ulaştı, Farklı amaçlarla kullanılabilirdiği gerekçesiyle işgal tarafından girişine izin verilmeyen malzeme türü sayısı 62.
- **Tarım:** Tampon bölge ve bypass yolları sebebiyle 7.300 dönüm arazi kesintiye uğradı. Balıkçıların %95'i yoksulluk sınırının altında yaşıyor.
- **Teknoloji:** Bilgisayarı olan ailelerin oranı: %28,7'dir, bilgisayarlı olan ve çocukları eğitimde olan ailelerin oranı: %36.
- **Su:** Su kirliliği oranı: %97, akiferdeki nitrat oranı 50-300 mg/Lt, akifer su açığı %52. Deniz sahili boyunca su kirliliği %80.
- **Enerji:** Elektrik kesintileri: günde ortalama 11 saat, elektrik enerjisi eksikliği: %66,6-%68,76 arasındadır.
- **Çevresel Atıklar:** Atık suyun %40'ı arıtılabilmektedir ve 100 milyon litre atık su her gün denize dökülmektedir. İnsani durum kötüleşmeye devam ederken ve COVID-19 pandemisinin durumları daha da kötüleştirilmesi, Dernek, ilgili tüm tarafları bu krizin sona erdirilmesine yönelik sorumluluklarını üstlenmeleri için çağırıyor ve tüm insani kuruluşları ve hayırseverleri kapsamlı bir uluslararası konferanslar düzenleyerek, Filistin halkına destek verilmesi için acil insani ihtiyaçların karşılanması yoluyla krizleri sona erdirmenin yollarını tartışmaya çağırıyor.

İnsani Durum Sektör ve Alanları

Bu raporun sektör ve alanları mümkün olduğu ölçüde 'Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşmak için önerilen modeller doğrultusunda Gazze Şeridi'nin ortamı, özel durumu ve insani sıkıntılarıyla orantılı olarak hazırlanmıştır. Rapor aşağıdaki şekilde açıklandığı gibi 16 alana ayrılan, sosyal, ekonomik ve çevre sektörü olmak üzere 3 ana sektörden oluşmaktadır.

Sosyal Sektör

“Mayıs 2021’de Gazze Şeridi’ne yönelik saldırılarda 400 milyon \$ hasar”

Avrupa-Akdeniz İnsan Hakları İzleme Raporu 2021

Birleşmiş Milletler İnsani İşler Koordinasyon Ofisi, Gazze'deki insani ihtiyaçların herhangi bir engel olmaksızın ele alınması için ortak bir mali çağrı başlattı.

Birleşmiş Milletler İnsani İşler Koordinasyon Ofisi

Demografik Alan

Karşılaştırmalı Ana Göstergeler

Madde/Bölge	Gazze Şeridi (1)(2)(3)	Batı Şeria (2)(3)	Batı Şeria ve Gazze Şeridi (1)(2)(3)	48 Sınırları (2)(3)	Kudüs (7)(8)	Diaspora (2)(3)	Filistin (1)(2)(3)	İsrail İşgali (4)(5)(6)(7)	Arap Dünyası (6)(115)(114) (113)(116)	Dünya (6)(115)(114) (113)(116)
Nüfus Sayısı	2,312,853	2,716,553	5,029,406	1,673,614	471,834	6,388,887	14,211,928	9,449,300	+436.08 milyon	+7.76 milyar
Nüfus Oranı	%16,27	%19,11	%35,38	%11,77	%3,31	%49,51	%100			
Yüzölçümü km ²	365	5,660	6,025	-	345	-	27,000	22,072	~11.27milyon	132.03~milyon
Nüfus Yoğunluğu	6.336,58	479,95	834,75	-	+1.322	-	502,36	428,11	38,68	58,79
Büyüme Oranı	2.8%	2.2%	2.4%	2 %	*2.1%	+2.2%	2.4%	1.7%	1.919%*	1.018%*
Aile Ortalaması	5.7	4.9	5.1	4.35	3.9	4	5.1	3.37	+4.9	+4.9
Mülteci Kampları	8	19	27			31	27			
Mülteci ve Göçmen Oranı	%64,8	%23,9	%40,5	%26	%39	%100	%68,99		%1.45	%1,082
Yaş Ortalaması	19.2	21.9	+20.8	~22	~23.8		+20.8	+30.5	+36,8-19,7	+30.9

Birleşmiş Milletler Filistinli Mültecilere Yardım ve Çalışma Dairesi Başkanı Philip Lazzarini

"İki milyon insanın yaşadığı, işsizlik oranlarının %50'nin üzerinde olduğu ve yetkililerin ortaya çıkan Corona virüsü krizi nedeniyle kamu sektörü çalışanlarının maaşlarını düşürdüğü Gazze Şeridi'nde durum giderek daha tehlikeli hale geliyor."

Gazze Şeridi Vilayetleri İstatistikleri⁽¹⁾

No	Madde / Bölge	Kuzey Gazze	Gazze	Orta	Han Yunus	Refah	Gazze Şeridi
1	Nüfus Sayısı	378.635	869.805	324.108	451.064	289.241	2.312.853
2	Nüfus Oranı	%16,37	%37,61	%14,01	%19,50	%12,51	%100
3	Yüzölçümü km ²	61	74	58	108	64	365
4	Nüfus Yoğunluğu	6.207,13	11.754,12	5.588,07	4.176,52	4.519,39	6.335,58
5	Erkek Oranı	%51,05	%50,81	%50,34	%50,81	%50,41	%50,73
6	Kadın Oranı	%48,95	%49,19	%49,66	%49,19	%49,59	%49,27
7	Mülteci Kampı Sayısı	1	1	4	1	1	8

Gazze Şeridi dünyanın en yüksek nüfusuna sahip bölgelerinden biridir.

Gazze Şeridi'nde Yaş Grupları⁽¹⁾

Yaş Grupları	Erkek		Kadın		Toplam		
	Adet	Oran	Adet	Oran	Adet	Oran	
1	0-2 yaş arası bebek	86.936	%51,24	82.730	%48,76	169.666	%7,34
2	2-6 yaş arası çocuk	123.682	%51,14	118.165	%48,86	241.847	%10,46
3	6-13 yaş arası çocuk	212.118	%51,22	201.629	%48,78	414.104	%17,90
4	13-18 yaş arası çocuk	126.377	%51,16	120.629	%48,84	247.006	%10,68
5	18-35 yaş arası genç	340.971	%51,74	331.072	%49,26	672.043	%29,06
6	35-60 yaş arası yetişkin	226.521	%50,53	211.763	%49,47	448.284	%19,38
7	60 ve üzeri yaştaki ihtiyar	56.618	%47,22	63.285	%52,78	119.903	%5,18
8	Toplam	1.173.223	%50,73	1.139.288	%49,27	2.312.853	%100,00

Eğitim

EKONOMİK, SOSYAL VE KÜLTÜREL HAKLAR ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ	Madde (13): Bu Sözleşmeye Taraf Devletler, herkese eğitim hakkı tanır. Sözleşmeciler Devletler, eğitimin insan kişiliğinin ve onurunun tam olarak gelişmesine ve insan haklarına ve temel özgürlüklere saygıyı güçlendirmesine yönelik olarak verilmesi konusunda birleşirler. Devletler ayrıca herkesin özgürlükçü topluma etkili bir biçimde katılmasını sağlayacak, bütün uluslar ile bütün ırksal, etnik ve dinsel gruplar arasında anlayış, hoşgörü ve dostluğu geliştirecek ve Birleşmiş Milletlerin barışın korunması için yaptığı faaliyetlerini ilerletecek bir eğitim verilmesi konusunda anlaşılırlar.
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (4): Herkesi kapsayan ve herkese eşit derecede kaliteli eğitim sağlamak ve herkese yaşam boyu eğitim imkânı tanımak.
MİLLİ HEDEFLER	Hedef (7.2): Piyasa ve toplumun ihtiyaçlarına bağlı olarak ve küresel bilimsel ve bilişsel gelişim doğrultusunda, hiçkimseye ayrımcılık yapılmadan yüksek kaliteli eğitim imkanı sağlayan bir eğitim sistemi, yüksek öğretim, mesleki ve teknik eğitim.

Eğitim Durumu

– Karşılaştırmalı Ana Göstergeler

No	Madde/Bölge	Gazze Şeridi ⁽²⁾ (13)(12)(11)(10)	Batı Şeria (12)(10)(2)	Batı Şeria ve Gazze Şeridi (13)(12)(11)(1)(2)	İsrail İşgali (18)(17)(16)(15)(14)(6)	Arap Dünyası (6)	Dünya (6)
1	15 yaş ve üstü okuma-yazma bilme oranı	%98	%97,2	%97,5	%97,8	*%73,36	*%86,68
2	Cahillik oranı	%2	%2,8	%2,5	%2,2	*%26,64	*%13,32
3	Engellilerde cahillik oranı	% '29	% '35	% '32	%2,7		
4	Nüfus sayısına göre öğrenci oranı	%28,66	%30,46	%29,32	%30,75		
5	Okuldan kaçma oranı	+%0,4	+%0,9	^%0,7	+%1,4		
6	Sınıfta kalma oranı	+%0	+%0,2	^%0,1	^%0,77	^%5,75	^%3,14
7	Şube başına düşen öğrenci sayısı	36,35	^15,3	30,9	+26,4		
8	Öğretmen başına düşen ortalama öğrenci sayısı	27,43	15,3	18,7	10,8	^21	^23

Hükümetin Gazze Şeridi'ndeki medya ofisi	Ailelerin %49'u evde internet olmadığından öğrencilerin uzaktan eğitime katılımını engellediğini belirtmiştir.
OCHA	Gazze Şeridi'ndeki ailelerin %31'i temel eğitim ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çekiyor.

Gazze Şeridi Başlıca Yerel Göstergeleri

– 2020/2021 Öğretim Yılı Öğrenci Sayısı⁽¹²⁾

No	Madde	Devlet	UNRWA	Yerel Sektör	Özel Sektör	Toplam
1	Ana okulu öğrenci sayısı	301	0	0	66.062	66.363
2	İlkokul öğrenci sayısı	178.772	290.279	0	12.295	481.346
3	Lise öğrenci sayısı	112.204	0	0	2.850	115.054
4	Hazırlık sınıfı öğrenci sayısı	0	0	0	0	0
5	Meslekî kurumlardaki öğrenci sayısı	0	592	0	0	592
6	Ön lisans öğrenci sayısı	7.739	1.326	11.829	8.429	29.323
7	Eğitimsel yeterlilik	238	0	209	127	574
8	Lisans öğrenci sayısı	28.588	0	37.306	20.515	86.409
9	Yüksek lisans öğrenci sayısı	792	0	2.915	709	4.407
	Toplam	328.634	292.197	52.259	110.978	784.068
	Öğrenci sayısı	662.763		Üniversite öğrencisi		121.763
	Yoksul öğrenciler - Ulusal yoksulluk	457.307		Yoksul üniversite öğrenciler - Ulusal yoksulluk		83.700
	Yoksul öğrenciler - Aşırı yoksulluk	223.352		Yoksul üniversite öğrenciler - Aşırı yoksulluk		40.759

Toplam hükümet öğrencilerin %0,78'i engelli

– Eğitime katılım oranı ⁽⁶⁾

No	Yaş	Erkekler %	Kızlar %	Ortalama
1	6-11	96	96	96
2	12-15	94	94	94
3	16-17	93	94	94
4	18 ve üzeri	70	75	73

– 2021 yılının sonuna kadar Eğitim Kurumlarının maruz kaldığı hasarlar ⁽¹³⁾

Hasar Türü	2008/2009 saldırıları	2012 saldırıları	2014 saldırıları	2021 saldırıları
Aşırı	15	3	5	16
Orta	68	61	62	20
Hafif	90	80	120	100
Toplam	173	144	187	136

Okula gitmeyen eğitim çağındaki çocukların oranı %16,9.

– Derecelerine ve Cinsiyetlerine Göre Mezun Sayıları (2021) (kızlar/erkekler) ⁽¹²⁾

No	Madde	Erkek		Kadın		Toplam	
		Adet	Oran	Adet	Oran	Adet	Oran
1	Ön Lisans mezunları	3.256	%50,02	2.261	%40,98	5.517	%17,97
2	Meslek Yüksek Okulu mezunları	226	%100	0	%0	226	%0,74
3	Lisans mezunları	13.509	%56,52	10.393	%43,48	23.902	%77,84
4	Yüksek lisans mezunları	8	%33,33	16	%66,67	24	%0,08
5	Pedagojik Formasyon belgesi mezunları	114	%32,02	242	%67,98	356	%1,16
6	Yüksek öğretim mezunları	424	%62,26	257	%37,74	681	%2,22
	Toplam	17.537	%57,11	13.169	%42,89	30.706	%100

Gazze Şeridi'ndeki üniversite öğrencilerinin %50'sinden fazlası eğitim harcını ödeyemiyorlar.

– Eğitim Kurumları ⁽¹²⁾

No	Madde	Devlet	UNRWA	Yerel Sektör	Özel Sektör	Toplam
1	Anaokulu sayısı	13	0	0	607	620
2	İlköğretim okulu Sayısı	279	278	12	41	610
3	Lise sayısı	150	0	0	13	163
4	Tek periyotlu eğitim veren okullar	177	80	0	66	323
5	İki periyotlu eğitim veren okullar	252	195	0	0	447
6	Şube sayısı	7.388	7.064	0	872	15.324
7	Öğretmen sayısı	14.790	10.376		1.740	26.906
8	Üniversite kuruluşları	1	2	3	4	10
9	Ortaokullar ve politeknik okulları	6	2	2	8	18
10	Yükseköğretim Akademileri	0	0	0	1	1

– COVID-19 salgınında Filistin'deki eğitim durumuna ilişkin göstergeler ⁽¹⁹⁾

Uzaktan Eğitim Faliyetlerinin Doğası	Bölge		
	Gazze Şeridi %	Batı Şeria %	Filistin %
Uzaktan eğitim faaliyetlerine katılım	83,8	81,6	87
Öğretmenlerin verdiği görevlerin tamamlanması	92	91,7	92,3
TV kanallarında eğitim programların takibi	12,3	15,8	7,7
İnternette Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim platformlarının kullanılması	25,3	19,9	32,6
Eğitim Bakanlığına bağlı sosyal medyadan uzaktan eğitim dersleri alınması	76,9	77,8	75,7
Eğitim Bakanlığına bağlı e-eğitim platformu kullanılması	16	3,1	33,3
Özel okullara bağlı e-eğitim platformu kullanılması	7,6	10,5	3,6

⇒ Derneklerin ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında eğitim alanında gerçekleştirdikleri icraatlar

Proje	Adet	Proje	Adet	Proje	Adet
Eğitim kurumlarının inşa ve rehabilitasyonu	40	Bilgisayar ve teknolojik eğitim araçları tedariki	21	Okul çantası, kitabı ve kıyafeti projeleri	45
Öğrenci ve Ulaşım Sponsorlukları	6	Okul ve eğitim merkezi techizi	22	Eğitim kalitesini yükseltme	12
Yurtdışına gönderme ve eğitim	3				

⇒ Eğitim alanındaki gerekli olan en önemli müdahale alanları

Eğitim merkezleri ve binalarının techizatlandırılması	Yüksek lisans bursu ve muhtaç öğrencilere sponsorluk	Mesleki ve Teknik eğitimi merkezleri inşası ve geliştirilmesi	Eğitim kalitesinin artırılması
Eğitim binalarına güneş enerji sistemi kurulması	Mesleki ve Teknik eğitimin teşviki ve geliştirilmesi	Öğrencilerin eğitim faaliyetlerini uzaktan takip edebilecekleri bilgisayarların sağlanması	Engellilerin eğitime dahil edilmesi
Öğretmenler ve yardımcı kadronun eğitimi ve rehabilitasyonu	İş piyasasının ihtiyacını karşılayan müfredatın güncellenmesi ve geliştirilmesi	Eğitim ortamının geliştirilmesi ve teknik öğretim yardımcılarının sağlanması	Eğitim binalarının inşası ve geliştirilmesi

Sağlık

EKONOMİK, SOSYAL VE KÜLTÜREL HAKLAR ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ	Madde(12): Bu sözleşmeye taraf devletler, herkesin mümkün olan en yüksek seviyede fiziksel ve ruhsal sağlık standartlarına sahip olma hakkını tanır.
2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (3): İnsanların sağlıklı bir yaşam sürmelerini ve herkesin her yaşta refahını sağlamak
MİLLİ HEDEFLER	Hedef (7.3): Herkese eşitlik ve adaletle halk sağlığı ve kaliteli sağlık hizmetleri sunan, tüm nüfus grupları için, özellikle yoksullar ve kenara itilmiş olanlar için bir insan hakkı olarak daha entegre bir sağlık sistemi.

⇒ Sağlık Durumu

– Karşılaştırmalı Ana Göstergeler

No	Madde / Bölge	Gazze	Batı	Batı Şeria ve	İsrail İşgali	Arap	Dünya
		Şeridi	Şeria	Gazze Şeridi	(14)(23)9(76)(10)(118)	Dünyası	(6)(26)(25)117((118)
		(22)(21)(20)(3)(2)	(21)(20)(3)(2)	(22)(21)(20)(3)(2)		(6)(26)(24)103(
1	Doğuştaki beklenen ortalama yaşam süresi	73,8	74,5	74,2	82,9	*71,99	*72,747
2	10,000 vatandaşa düşen doktor sayısı	15	36,5	30,7	33	'10,3	'15,7
3	10,000 vatandaşa düşen hemşire sayısı	21,7	40,5	44,9	48	*15,6	*36,9
4	10,000 vatandaşa düşen hasta yatağı sayısı	12,4	13,2	12,8	18	'13,8	'28,9
5	10,000 vatandaşa düşen sağlık merkezi sayısı	1,34	+2,17	+1,48	+0,04		
6	Sağlık sigortalıların oranı	%72,38	'%66,5	'%78,9	%83,6		
7	Engelli oranı	%2,6	%1,8	%2,1	%17	*%9,17	+%15
8	Doğurganlık oranı	3,3	3,8	3,8	2,9	*3,19	*2,4
9	Büyüme oranı	2,8	2,2	2,4	1,7	+1,92	+1,04
10	COVID-19 vaka sayısı	246.105	330.329	576.434	3.641.304		439.000.000
11	COVID-19 iyileşen sayısı	227.908	398.742	626.650	3.557.940		371.201.144
12	COVID-19 vefat	1.904	3.628	5.532	10.218		5.960.000

– Gazze Şeridi Başlıca Yerel Göstergeleri

Filistin Sağlık Bakanlığı	"Gazze Şeridi'ndeki birçok kanser hastasının hayatı tehlikede çünkü kanser hastaları %60 oranında ilaç ve tedavi eksikliğinden muzdarip."
----------------------------------	---

– Dışarıya Sevk Edilen Hastalıklar ⁽²⁰⁾

No	Madde	Adet
1	Verem	5.013
2	Kalp kateterizasyonu	1.143
3	Kemik	322
4	Hematoloji (kan hastalıkları)	1.218
5	Çocuk	572
6	Göz	1.191
7	Nükleer Tıp ve Atom Tedavisi	896
8	Kalp hastalıkları	347
9	Nörolojik Cerrahi	292
10	Çocuk Cerrahi	44
11	Genel Cerrahi	299
12	Diğer	2.630
13	Toplam	13.967

– Senelik doğum ve ölümlerden seçilmiş göstergeler ^{(20) (22)}

Madde	Değer
Erkekler için doğuştaki beklenen yaşam süresi	72,7
Kızlar için doğuştaki beklenen yaşam süresi	74,9
2021 Doğum vakası	56.658
2021 Vefat vakası	7.140
1 Yaşından önce ölen çocuk ortalaması (1000 de)	10,6
5 Yaşından önce ölen çocuk ortalaması (100 bin de)	60
Doğal doğum ortalaması (1000 de)	26,9
Doğal ölüm ortalaması (1000 de)	3,39
Kalp hastalığından vefat edenler ortalaması (100 bin kişide)	86,4
Şeker hastalığından vefat edenler ortalaması (100 bin kişide)	2
Verem hastalığından vefat edenler ortalaması (100 bin kişide)	89
Tansiyon hastalığından vefat edenler ortalaması (100 bin kişide)	8,3
Kanser hastalığından vefat edenler ortalaması (100 bin kişide)	91,3
COVID-19 vaka sayısı (2021)	107.234
COVID-19 vefat sayısı (2021)	1.433

– **Acil Sağlık Krizleri Göstergeleri** ⁽²¹⁾⁽²⁷⁾

Madde	Değer
Filistin Sağlık Bakanlığı depolarında tamamen tükenmiş ilaç türleri oranı	%50 (285 tür)
Labaratuvar malzemelerindeki maddi açık oranı	%52
Tıbbi Sarf Malzemeleri açığı oranı	%33
Sağlık bakanlığındaki bozuk cihaz sayısı	300 (6100 den)
Olağan elektrik kesintilerine göre programlanmış kullanıma göre aylık jeneratör yakıtı ihtiyacı	600 Bin lt

– **Yıllık Hastalıklar Göstergeleri** ⁽²²⁾

Madde	Değer
Kronik hastalığa yakalananların sayısı	319.863
Bulaşıcı hastalığa yakalananların sayısı	149.795
Kanser hastalığına yakalananların sayısı (2014-2019)	8.903
Kanser hastalarına hizmet sunumunda eksiklik oranı	%68
Senelik dışarıya sevk edilen hasta sayısı	13.967
akut sarkık felç oranı (100.000 çocuk başına)	0,5
KOVID-19 vaka oranı (1000 kişi başına)	71,1
Ortalama diyaliz ünitesi (6 hasta başına)	1
İşgal makamları tarafından yurtdışında tedavi için reddedilen vakaların yüzdesi	%3,5

Filistin Sağlık Bakanlığı

Abluka ve Covid-19 krizi, Gazze Şeridi vatandaşlarımız için her bakımdan feci bir krize neden oldu, çünkü Gazze'deki çocukların %70'i kansızlıktan muzdariptir".

– **Gazze Şeridi'ne yönelik Mayıs 2021'deki saldırının ayrıntılı özel istatistikleri** ⁽²²⁾

Madde	Değer	Madde	Değer
Şehitler	259	Kadın yaralı oranı	%34
Erkek şehit oranı	%74,80	Çocuk yaralı oranı	%31
Kadın şehit oranı	%25,20	Tıbbi personel yaralı oranı	21
Çocuk şehit oranı	%25,60	İsrail'in Filistinli ailelere yönelik engellerin sayısı	28
Engelli şehit sayısı	5	Yurtdışına gönderilen vaka sayısı	35
Tıbbi personel şehit sayısı	2	İşgalin hedef aldığı sağlık merkezi sayısı	200
Yaralı sayısı	2.211	Kadın yaralı oranı	%34
Yaralı sayısı (erkek)	%66	Çocuk yaralı oranı	%31

Hükümetin Gazze Şeridi'ndeki medya ofisi

"Mayıs 2021'de Gazze Şeridi'ne yönelik saldırıları nedeniyle sağlık sektörünün kayıplarının 4.677.994 dolar olduğu tahmin ediliyor".

⇒ **Dernekler ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında sağlık alanında gerçekleştirdiği icraatlar**

Proje	Adet	Proje	Adet	Proje	Adet
Klinik ve Sağlık Merkezleri inşası, geliştirilmesi ve restorasyonu	39	Tıbbi Araştırmalar	2	İlaç ve Tıbbi malzemeler temini projeleri	147
Yoksul hastaların gözetimi, ameliyat projeleri, muayeneler	19	Sağlıklı beslenme	12	Yardımcı gereçler	32
Sağlık kuruluşlarına (yakıt, güneş enerjisi) sağlanması projeleri	3	Burslar ve eğitim	17	Psikolojik Destek	17
Mobilyalandırma, tıbbi cihaz, gereçler ve ambulans projeleri	114	Sağlık çantaları projeleri	42	Tıbbi cihaz bakım projeleri	2

⇒ **Sağlık alanında gerekli olan en önemli müdahale alanları**

Sağlık kurumlarının inşa edilmesi, onarımı ve geliştirilmesi	Yardımcı aletler tıbbi gereçler ve ilaçların tedarik edilmesi	Tıbbi malzeme ve cihazların tedariki
Bozulmuş tıbbi cihazların tamiri ve geliştirilmesi	Sağlık kuruluşlarına güneş enerjisi ve yakıt sağlanması	Tahrip edilen hastanelerin yeniden imar edilmesi
Sağlık kadrolarının rehabilitasyon ve eğitimi	Nadir alanlarda ihtisas sahibi olan tıbbi heyetlerin gönderilmesi	
Ambulansların rehabilite edilmesi ve yneilenmesi	Yoksul hastalara sponsorluk COVID-19 aşılı temini	

Aile

EKONOMİK, SOSYAL VE KÜLTÜREL HAKLAR ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ	Madde (10): Toplumun doğal ve temel bir birimi olan aileye, özellikle kuruluşu sırasında ve bakmakla yükümlü oldukları çocukların bakım ve eğitim sorumluluğu devam ettiği dönemde, mümkün olan en geniş ölçüde koruma ve yardım sağlar. Evlilik, evlenmeye niyetlenen çiftlerin serbest rızaları ile meydana gelir.
2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (10.2): 2030'a kadar yaşa, cinsiyete, engelliliğe, ırka, etnik kökene, dine, ekonomik ya da başka bir statüye bakılmaksızın herkesin güçlendirilmesi ve sosyal, ekonomik ve siyasi olarak kapsanmasının desteklenmesi.
MİLLİ HEDEF	Hedef (7.1): Yoksulluk, marjinalleşme ve sosyal dışlanmayı azaltmak için haklara ve toplumsal cinsiyete duyarlı, daha kapsamlı, entegre ve sürdürülebilir bir sosyal koruma sistemi.

Aile Durumu

Karşılaştırmalı Göstergeler

Madde/Bölge	Gazze Şeridi ^{(29)(28) (22)(2)}	Batı Şeria ^{(29)(28)(22) (2)}	B. Şeria ve Gazze Ş. ^{(29)(28) (22)(2)}	İsrail İşgali ⁽³⁰⁾⁽¹⁴⁾
Aile sayısı	405.763	577.990	986.158	2.170.000
(2006-2020) Şehitler sayısı	4.959	1.262	5.827	-
Esirler	208	4.100	4.308	-
Engelli Oranı	61.605	31.105	92.710	1.566.100

Gazze Şeridi Başlıca Yerel Göstergeleri

Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri

Madde/Bölge	Erkek	Kadın	Toplam
Nüfus ⁽¹⁾	%50,73	%49,27	%100
15 yaş ve üzeri okuma yazma bilme oranı ⁽²⁾	%98	%99	%97
İlköğretim öğrencileri ⁽²⁾	%50,90	%49,10	%100
Lise Öğrencileri ⁽²⁾	%46,90	%53,10	%100
Üniversite Öğrencileri ⁽¹²⁾	%44,41	%55,59	%100
İş gücüne katılma oranı ⁽²⁾	%67,50	%19,40	%43,70
Gençler arasında işsizlik oranı ⁽³¹⁾	%63,60	%88,40	%69,10
Ailesinden biri tarafından şiddete uğrama oranı ⁽³²⁾	%39,3*	%39,3*	%39,3*
Millet meclisine katılma oranı ⁽³³⁾	%86,4'	%13,6'	%100'
Bakanlar Kurulu katılma oranı ⁽³³⁾	%87,4	%12,6	%100'

Yetim Göstergesi⁽³⁴⁾

No	Madde/Bölge	Değer
1	Yetim sayısı	17.115
3	Erkek yetimler	8.717
4	Kadın yetimler	8.398
5	Şehit çocuğu yetimler	4.254

Sosyal Kalkınma Bakanı

Sosyal Kalkınma Bakanı, "Filistin hükümeti, 2021 yılının başından bu yana, yoksul ailelerin ödeneklerini, "iş ödeneklerini" ödemek için Avrupa Birliği tarafından sağlanan fonların hiçbirini almadığını açıkladı. Sendikanın katkısı, miktarın değerinin %40-60'ını karşıladığını belirtti".

Evlilik Durumu Göstergeleri⁽²⁾

Madde/Bölge	Erkek	Kadın	Toplam
1 Evlenme çağında (bekar)	%41,9	%33,6	%37,8
2 Evli	%57,2	%59,5	%58,3
3 Boşanmışlar	%0,4	%1,8	%1,1
4 Dullar / Ayrılmış	%0,5	%5,1	%2,8

Engelli göstergesi⁽²⁹⁾

No	Engel Türü	Adet	Oran
1	Görme	9.660	%15,68
2	İşitme	7.126	%11,57
3	Konuşma	5.830	%9,46
4	Hareket	28.027	%45,49
5	Davranışsal	2.514	%4,08
6	Öğrenme zorluğu	6.294	%10,22
7	Nöbetler	735	%1,19
8	Diğer	1.419	%2,30
	Toplam	61.605	%100

Dernekler ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında aile alanında gerçekleştirdikleri icraatlar

Proje	Adet	Proje	Adet	Proje	Adet
Şiddetin azaltılması	3	Evliliği kolaylaştırma projeleri	3	Yetim ve ailelere sponsorluk	7
Yetim ve engelliler için sosyal merkezlerin inşası	4	Kadın haklarını koruma	21	Saha araştırmaları ve anketler	5
Engellilerin rehabilitasyonu	2	İnsan haklarını bilinçlendirme	11	Kadınlara barınma merkezi	2

Aile alanındaki yapılması gerekli olan en önemli müdahale alanları

Her türlü şiddetin sona erdirilmesi	Sosyal merkezler inşası, geliştirilmesi ve restorasyonu	Engellilerin rehabilitasyonu ve topluma kazandırılması
Kadın haklarının korunması ve toplumdaki rolünün artırılması	Evliliği kolaylaştırma ve bilinçlendirme	Şehit, yaralı ve esirlerin ailelerinin sponsorluğu
Toplum dışı kalmış kesimlere ayni ve nakdi yardım sağlanması (yetim, yoksul-özürsüz)	Uygun entegre sosyal koruma sistemlerinin geliştirilmesi	Evlenememiş, boşanmış yada dul kalmış engellilerin evliliklerini kolaylaştırma

➤ Yoksulluk

EKONOMİK, SOSYAL VE KÜLTÜREL HAKLAR ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ

Madde(11): Bu sözleşmeye taraf olan devletler herkese, kendisi ve ailesi için yeterli bir yaşam standardına sahip olmasını sağlar. Bu standart, yeterli beslenmeyi, giyinmeyi, barınmayı ve yaşama koşullarının sürekli olarak geliştirilmesini de içerir. Taraf Devletler bu hakkın gerçekleştirilmesini sağlamak için, kendi serbest iradelerine dayalı uluslararası işbirliğinin esas olduğunu kabul ederek, uygun tedbirleri alırlar.

2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ MİLLİ HEDEFLER

Hedef (1): Her tür yoksulluğu, nerede olursa olsun sona erdirmek.

Hedef (7.1.10): Yoksullukla mücadele felsefesini, insani yardım ve kalkınma yardımı arasındaki bağları güçlendirerek kalkınma müdahalelerine güvenmek için yardım programlarına güvenmekten, yoksul ve marjinal hane halklarının kendi kendine güvence altına almalarını sağlayan ekonomik güçlendirme ve kapasite geliştirme yatırımlarına sistematik ve kademeli olarak geçmek.

⇒ Yoksulluk Durumu

– Karşılaştırmalı Ana Göstergeler

No	Madde/Bölge	Gazze Şeridi (39)(35)(34) (2)	Batı Şeria (36) (2)	Filistin (25) (22)	İsrail İşgali ⁽⁶⁾ (37)	Arap Dünyası (38) (106)	Dünya ⁽⁶⁾
1	Yoksulluk sınırının altındakiler	%69	%14	'%29,20	%29,30	%21	%34,64
2	Aşırı yoksulluk	'%33,70	'%5,80	'%16,80	%16,90	%13,4	%9,20
3	Yardımlarla geçinen aileler	%80	<%34,20	<%53,10	%22,6		
4	Geçen sene yardım alan aileler	<%68,6	<%9,7	<%31,1	%38,60		

– Gazze Şeridi Başlıca Yerel Göstergeleri

UNRWA'nın Gazze Direktörü	"Gazze Şeridi'ndeki mültecilerin %81,5'i yoksulluk hattında."
Sosyal Kalkınma Bakanlığı 2021	"15.000'den fazla yoksul aile Sosyal İşlerden yardım bekleyenler arasında".

No	Madde	Ulusal yoksulluk ⁽³⁴⁾	Aşırı yoksulluk ⁽³⁴⁾
1	Yoksul sayısı	1.595.869	779.431
2	Yoksulluk oranı	%69	33%,7
3	Yoksul aileler	279.977	136.474
4	Yoksul çocuklar	740.110	361.474
5	Yoksul öğrenciler	457.307	223.352
6	Yoksul üniversite öğrencileri	83.700	40.759

Madde	Oran
⁽³⁴⁾ Gıda güvensizliği veya eksikliği	%62
⁽³⁾ Bağımlılık oranı	*%78,60
⁽²⁾ Dolar bazında kişi başına aylık ortalama gelir	240.65
⁽³⁴⁾ Dolar bazında aylık ortalama ailenin harcaması ve tüketimi	800.93
⁽³⁹⁾ Süresi ne olursa olsun ekonomik olarak dayanıklı olabilen ailelerin yüzdesi	*%21.20
⁽³⁴⁾ Sosyal koruma programı kapsamındaki aile sayısı	79,269
⁽³⁴⁾ Sosyal koruma programlarına dahil edilmesi gereken aile sayısı	17,170
⁽³⁴⁾ Ferd başına tüketimin gelire oranı	%332.86
⁽²⁾ COVID-19 salgını nedeniyle geliri yarıya düşen ailelerin oranı	%25.10
⁽²⁾ COVID-19 nedeniyle sosyal koruma programından yararlanmayan ve yardım alan ailelerin oranı	%6.3

– Yoksul Ailelerin Durumu⁽³⁴⁾

Madde	Değer
Yoksul ailelerde mülteci oranı	%64,90
Kadınların geçindirdiği yoksul aileler	%37,70
Dul kadınların geçindirdiği yoksul aileler	%18
Yoksul ailelerde yaşayan çocuk oranı	%24,70
Aile reisi yaşlılar olan aileler	%28,10
Gazze Şeridi'ndeki yoksul ailelerde yaşayan yaşlı oranı	%7,60
En az bir kronik hastalığı olan yoksul ailelerin reisleri	%55,70
Aile reisi engelli olan yoksul aileler	%12,40
Eğitim düzeyi orta eğitim seviyesinin altında olan yoksul aile reisleri	%78,70
Yoksul ailelerin reisleri arasındaki cahillik oranı	%11,80

⇒ Dernekler ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında yoksulluk alanında yaptıkları icraatlar

Proje Adı	Adet	Proje Adı	Adet	Proje Adı	Adet
Nakdi Yardım Projeleri	27	Kurban, giysi, iftar gibi dönemsel projeler	132	Battaniye projeleri	16
Borç/harç Ödeme Projeleri	5	Alışveriş kuponları ve koli projeleri	187	Et, yemek, ekmek ve içme suyu dağıtımı	57

⇒ Yoksulluk alanındaki gerekli olan en önemli müdahale alanları

Küçük ve orta projeler Sosyal entegrasyon Yardım koordinasyonunun otomasyonu	Girişimcilik Toplum dışı kalmış kesimlere iş fırsatları temini Borçların ödenmesi	Yoksul kesimlere sosyo-ekonomik güçlendirme İş kuluçka merkezlerinin ve girişimcilik projelerinin rolünün güçlendirilmesi Uzaktan iş
--	--	---

Yerleşim ve Altyapı

EKONOMİK, SOSYAL VE KÜLTÜREL HAKLAR ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ	Madde(2,2): Bu sözleşmeye taraf devletler, bu sözleşmede beyan edilen hakların ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya diğer bir fikir, ulusal veya toplumsal köken, mülkiyet, doğum gibi her hangi bir statüye göre ayrımcılık yapılmaksızın kullanılmasını güvence altına almayı taahhüt ederler Madde (8): Herkesin barış ve haysiyet içinde yaşayabileceği güvenli bir yere sahip olma hakkı.
2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (11): Kentleri ve insan yerleşim yerlerini herkesi kucaklayan, güvenli, güçlü ve sürdürülebilir kılmak
MİLLİ HEDEFLER	Hedef (8.5): Kamu hizmetlerine erişim imkânı veren yasal mevzuatın güvenliğini sağlayan ve özellikle yoksul ve marjinal aileler için vatandaşların ihtiyaçlarını daha etkili bir şekilde karşılayan bir konut sektörü

Yerleşim Durumu

Karşılaştırmalı Ana Göstergeler

Madde/Bölge	Gazze Şeridi (46)(45)(44)(43)(40)(39)(2)	Batı Şeria (46)(45)(44)(39)(2)	B. Şeria ve Gazze (46)(45)(44)(43)(40)(39)(2)	İsrail İşgali (47)(42) (41)(26)(14)
Yerleşim birimleri sayısı	350.000	726.184	1.076.184	2.800.000
Ortalama konut yoğunluğu (oda başına düşen kişi)	*1,6	*1,3	*1,4	'2,81
Konut oranı (oda başına 3 veya daha fazla kişi)	*%8,6	*%4,8	*%6,2	'%0,6
Bir evde bulunan ortalama oda sayısı	*3,6	*3,6	*3,6	*1,35
İçme Suyu şebekesine bağlı olan evler	`%11,7	%`94,70	%`59,10	*%99
Elektrik şebekesine bağlı olan siteler	`%99,9	`%99,9	`%99,9	*%100
Su şebekesine bağlı olan evler	%92	%84,10	%89,20	
Kanalizasyon şebekesine bağlı olan evler	`%83,50	%`38,40	`%53,90	*%94
Önümüzdeki 10 yıl boyunca ailelerin yerleşim birimlerine olan ihtiyacı	180.000	150.000	330.000	223.000
Katı atık toplama hizmeti	%95	`%99,88	`%99,89	

Gazze Şeridi Başlıca Yerel Göstergeleri⁽⁴⁰⁾

İnsan Hakları İzleme Örgütü	İsrail'in Gazze Şeridi'ne yönelik saldırılarında kulelerin tahrip olması suçu kapsamına "girmektedir.
------------------------------------	---

No	Madde	Değer (oran + adet)
1	Yaşamaya elverişli olmayan ve yeniden inşa edilmeye ihtiyacı olan evler	25.000
2	Yaşamaya elverişli olmayan ve restorasyona ihtiyacı olan evler	63.000
3	2021 yılına kadar hala yıkılmış vaziyette olan ev sayısı	2.932
4	Kendi evlerinde oturan ailelerin sayısı	%87,70
5	Kirada oturan ailelerin oranı	%7,90
6	Çadır, prefabrik veya tek oda barakalarda yaşayan aile oranı	%4,40
7	Müstakil evde oturan aile oranı	%38,8
8	Dairede oturan aile oranı	%59,20
9	Sağlam karayolları oranı	%27
10	Düzeltilmeye ve bakıma ihtiyacı olan karayolları oranı	%42
11	Açılması ve asfaltlanması gereken yollar	%30

— Kuşatma boyunca İsrail Saldırıları sebebiyle zarar görmüş ve tahrip edilmiş yerleşim birimleri ⁽⁴⁰⁾

Madde	2008'den önce	2008/2009 saldırıları	2012 saldırıları	2014 saldırıları	2018-2019 Saldırıları	2021 saldırıları	Genel
Yıkılmış ev sayısı	6.892	3.700		11,000	263	1.671	23.589
Hala yıkık vaziyetteki ev sayısı		219		834	249	1.630	2.932
Yeniden yapılan ev sayısı		3.481		10,166	14	41	13.661
Kısmi olarak hasar gören ev sayısı	~32.000	13.000	12.000	162,789	3.341	59.339	225.469
Kısmi olarak hasar görmüş ve şüana kadar onarımı yapılmamış yerleşim birimi sayısı		13.000		59,201	3.001	18.620	80.822

Ekonomi Uzmanları

"İsrail'in Gazze Şeridi'ne yönelik saldırılarında verdiği büyük tahribat, özellikle barınma tesisleri ve altyapı olmak üzere Gazze'yi yeniden inşa etmek için acil Arap ve uluslararası eylem gerekmektedir."

— Filistin'de İnşaat Sektörü ⁽²⁾

	Madde	Değer
1	Kurum sayısı	669*
2	İşçi sayısı	*8.860
3	İnşaat verimliliği (milyon dolar)	*221.028
4	Yeni bina inşaatlarına yapılan harcama (milyon dolar)	*219.54
5	Kısa süreli bakıma yapılan harcama (milyon dolar)	*276.6
6	Uzun süreli bakıma yapılan harcama (milyon dolar)	*496.7

⇒ Dernekler ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında konut alanında yaptıkları en önemli icraatlar

Proje	Adet	Proje	Adet	Proje	Adet
Yoksullara ev yapma projeleri	5	Yoksulların evlerinin restorasyonu projeleri	24	Yoksulların evlerinin mobilyalandırılması ve donatılması projeleri	14
Yeniden yapılandırma projeleri	2	Evlere çatı ve çatı onarımı projeleri	9	Kamu kurumlarının inşaatı ve rehabilitasyonu	92
Yolların bakımı ve geliştirilmesi	40	Zarar görenlere kira projeleri	2		

⇒ Konut alanındaki gerekli olan en önemli müdahale alanları

Tahrip edilmiş konutların yeniden yapımının tamamlanması	Yoksullara yeni elverişli konut sağlamak	Yoksulların yaşamaya elverişli olmayan konutlarının restorasyonu ve mobilyalandırılması
Yerel yapı malzemeleri endüstrilerini destekleme Sokak genişletme ve geliştirme	Temel altyapı şebekelerinin inşaatı	Konutları kamu hizmetleri şebekelerine bağlama
Kısmi hasarlı yerleşim birimlerinin restorasyonu ve rehabilitasyonu	Yoksul hanelerin alternatif enerjilere bağlanması Hizmet binalarının inşaatı	Marjinal ve plansız bölgelerin geliştirilmesi Evleri tamamen yıkılanlara kira bedeli

⇒ Kültür ve Diyanet İşler

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ	Madde (18) - Herkesin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne hakkı vardır. Bu hak, din veya topluca, açık o larak ya da özel biçimde öğrenim, uygulama, ibadet ve dinsel törenlerle açığa vurma özgürlüğünü içerir Madde (27) - Herkes toplumun kültürel yaşamına serbestçe katılma, güzel sanatlardan yararlanma, bilimsel gelişmeye katılma ve bundan yararlanma hakkına sahiptir. Herkesin yaratıcısı olduğu bilim, edebiyat ve sanat ürünlerinden doğan maddi ve manevi çıkarlarının korunmasına hakkı vardır.
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (11.4): Dünyanın kültürel ve doğal mirasının korunması ve gözetilmesi çabalarının artırılması
MİLLİ HEDEFLER	Hedef (7.4): Tüm Filistinliler için her türlü ayrımcılıktan vazgeçirecek, kültürel mirası koruyup yenileyecek daha erişilebilir kültürel alanların, çoğulculuk, açıklık ve üreticilik ile karakterize edilen ulusal bir kültürün teşvik edilmesi.

⇒ Kültür ve Diyanet İşleri Durumu

– Kültürel Göstergeler

Gazze Şeridi'ndeki Hükümetin medya ofisi	Mayıs 2021'de Gazze Şeridi'nde yaşanan saldırı nedeniyle kültür, din ve spor kurumları Gazze'nin kayıplarının 13,5 milyon dolar olduğu tahmin ediliyor.
---	---

No	Madde/Bölge	Gazze Şeridi (51)(48)(2)	Batı Şeria (52)(48)(2)	B. Şeria ve Gazze (52)(51)(48)(2)	İsrail İşgali (54)(53)(14)
1	Etkin kültür merkezleri sayısı	72	505	577	*1.000
2	Etkin müze sayısı	5	26	31	*163
3	Etkin tiyatro sayısı	3	14	17	*64
4	Etkin sinema salonu sayısı	0	2	2	*54
5	Kültür merkezlerinin düzenledikleri kültürel etkinlikleri sayısı	1.735	5.556	7.291	
6	Kültürel etkinliklere uzaktan katılanların sayısı	166.629	270.470	437.099	2.274.995
7	Gösterilen tiyatroların sayısı	4	92	96	446
8	Gösterilen tiyatroları izleyenlerin sayısı	2.750	30.536	33.286	2.194.522
9	Müzeleri ziyaret edenlerin sayısı	5.193	20.542	25.735	7.1 milyon
10	Yerel Gazete Sayısı	1	5	6	*10
11	Radyo İstasyonu Sayısı	23	41	64	*97
	Yerel televizyon İstasyonu Sayısı	1	10	11	*8

– Diyanet İşleri Göstergeleri
– Camiler ve Kiliseler

No	Madde/Bölge	Gazze Şeridi (55)	Batı Şeria (59)(57)(55)	B. Şeria ve Gazze (59)(57)(55)	İsrail işgali (60)(61)(63)
1	Müslümanların oranı	%99	%98,38	%99,108	%18
2	Hristiyanların oranı	%1	%1,63	%0,89	%2
3	Mescid (Cami) sayısı	1.223	2.370	3.593	<400
4	Hala tahrip edilmiş şekilde olan cami sayısı	13		13	
5	Yeni cami ihtiyacı	30		30	
6	Geliştirilmeye ve onarıma ihtiyacı olan cami sayısı	42		42	
7	Kilise sayısı	3	~159	~162	<50

– Kur'an-ı Kerim ve Sünneti Seniyye (2021) ⁽⁵⁶⁾

No	Madde	Gazze
1	Kur'an ezberleme kamplarında hafızların sayısı	1.144
2	Kur'an-ı Kerim hafızı sayısı	610
3	Kur'an tilavet icazeti alanların sayısı	412
4	Ortalama hafızlık talebesi sayısı	40.000
5	Tecvid ve tilavet kurslarından mezun olanların sayısı	37.119
6	Hadis hafızları sayısı	3.010
7	Hadis-Sünnet Kursları Mezunlar	32.466

⇒ Derneklerin ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında kültür ve diyanet işleri alanında gerçekleştirdikleri icraatlar

Proje	Adet	Proje	Adet	Proje	Adet
Dini tesislerin restore ve inşası	7	Dini veya kültürel merkezin techizi	6	Dini kurumların yeniden imarı	2
Tarihi ve arkeolojik yerlerin bakımı ve restorasyonu	3	Dini tesisler inşası ve restorasyonu	6	Hafızlık talebesi ve hocalarına, davetçilere sponsorluk	4
Din kültürü bilinçlendirmeleri	9	Toplumda kültürü teşvik etmek	5	Arkeolojik alanlara rehberli ziyaretler	1

⇒ Kültürel ve dini işler alanında gerekli en önemli müdahale alanları

Yeniden imarın tamamlanması.	Genel kütüphanelerin geliştirilmesi ve kitap ve kaynaklarla güncellenmesi.	Bilinçlendirme ve din eğitiminin yayılması
Arkeolojik bölgelerin restorasyonu	Mucit ve yetenekli kişilerin desteklenmesi	Hafızlık merkezlerine sponsorluk
Tarihi cami ve kiliselerin restorasyonu	İslami okulların inşası ve geliştirilmesi.	Dini ve kültürel binaların techizi ve mobilyalandırılması

Spor

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ	Madde (4)- Spor yapmak insanın en temel hakkıdır. Herkes, hiçbir ayırım gözetmeksizin, dostluk, dayanışma ve adil oyun ruhu içinde karşılıklı anlayışı gerektiren Olimpiyat Oyunları ruhuna uygun olarak spor yapma olanağına sahiptir.
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (3): Spor, yaş, cinsiyet veya etnik kökene bakılmaksızın esenliğe katkıda bulunur. Herkes tarafından beğenilir ve menzili benzersizdir. Bu tür girişimler, genç mültecilerin içinde bulunduğu kötü durum hakkında farkındalık oluşturmada ve özellikle sağlıkla ilgili olarak Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile tamamen uyumludur.
MİLLİ HEDEFLER	Hedef (5): Filistinli erkek ve kadın gençler, işgücü piyasasına, sosyal, politik ve spor etkinliklerine daha fazla katılabilir ve ulusal kalkınmaya daha etkin bir şekilde katkıda bulunabilir.

No	Madde/Bölge	Gazze Şeridi ⁽²⁾⁽⁶³⁾	Batı Şeria ⁽²⁾	Batı Şeria ve Gazze ⁽²⁾
1	Kulüp sayısı	83	363	446
2	gençlik merkezleri	50	85	135
3	Kadın kulüpleri	-	4	4
4	Stadyum ve spor salonu sayısı	2	14	16

– Önceki İsrail Saldırılarında Hasar Görmüş Olan Spor Tesisleri Sayısı ⁽⁶³⁾

No	Hasar Görmüş Spor Tesisleri	Adet
1	Stadyumlar ve spor salonları	20
2	Hasar gören spor kulüpleri	10
3	Spor federasyonları ve komiteleri	5

– Yerel Göstergeler ⁽⁶³⁾

No	Açıklama	Adet
1	Lisanslı spor kulüplerinin sayısı	83
2	Spor kulüplerinin üye sayısı	14.200
3	Faaliyet gösteren spor federasyonlarının sayısı	32

Gençlik ve Spor Yüksek Kurulu

“2020 yılında Covid 19 nedeniyle Gazze Şeridi’ndeki spor faaliyetlerinin tamamen askıya alınmıştır.”

– Gazze Vilayetlerindeki Spor Kulüpleri ve Üyeleri Sayısı ⁽⁶³⁾

No	Vilayet	Kulüp Sayısı	Üye Sayısı	
			Erkek	Kadın
1	Kuzey Gazze	10	1.000	200
2	Gazze	34	5.000	1.000
3	Orta Gazze	19	2.000	500
4	Han Yunus	10	1.500	500
5	Refah	10	2.000	500
	Toplam	83	11.500	2.700

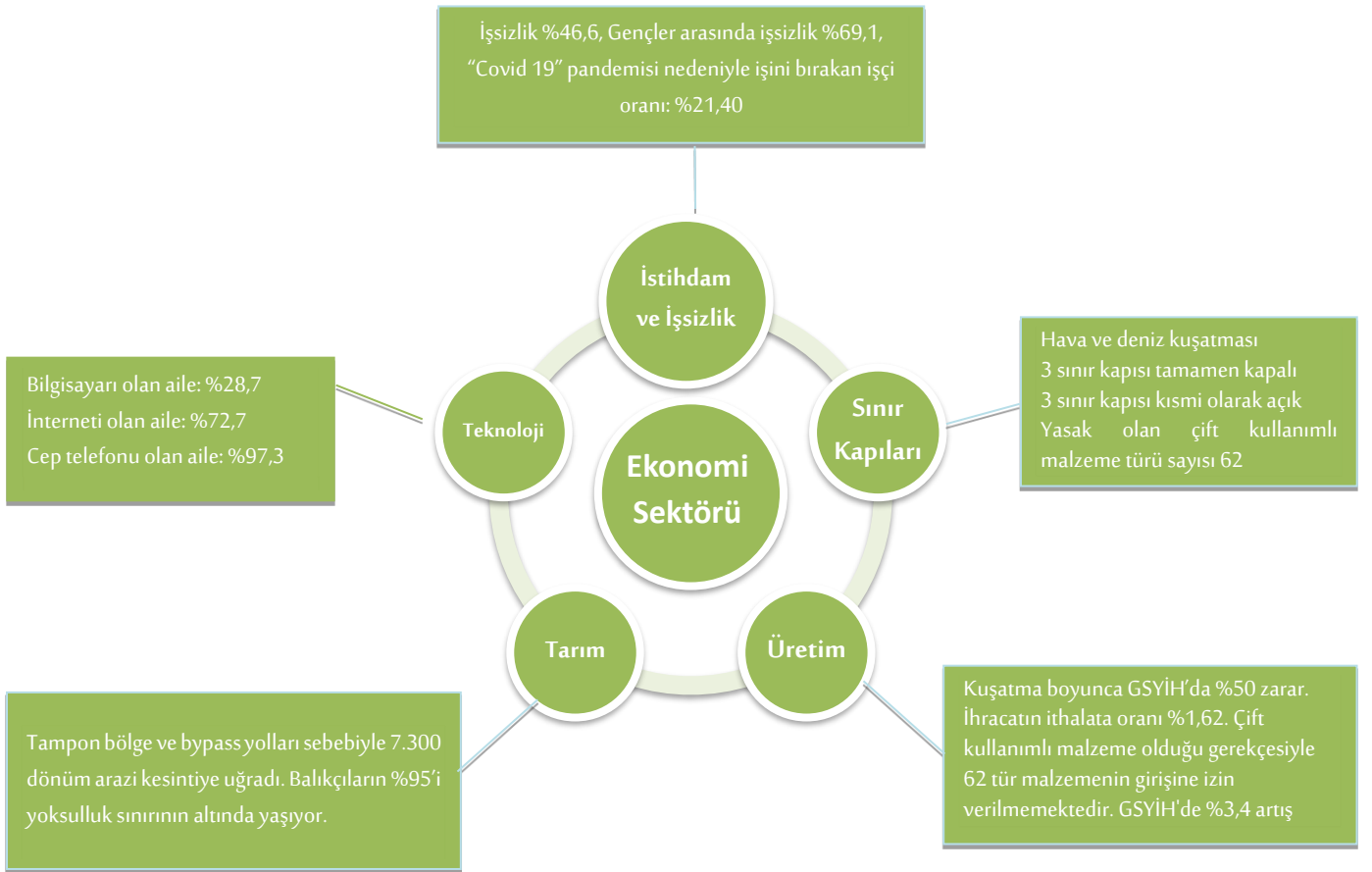
⇒ Derneklerin ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında spor alanında gerçekleştirdikleri icraatlar

Proje	Adet	Proje	Adet
Kulüp ve spor salonu inşa ve geliştirilmesi	16	Parklar ve güvenli oyun alanları oluşturmak	9
Spor teçhizatlarının temini	4	Dinlenme gezileri ve kampları	26
Spor malzemeleri ve aletleri temini	2	Oyun ve eğlence çantaları temini	10

⇒ Spor alanında gerekli en önemli alanlar

Spor ve yarış salonları inşası	Kapalı spor salonları oluşturma	Spor salonlarının bakımı
Tam bir spor stadi inşası	Antrenörler ve hakemler için eğitim	
Spor heyetlerinin yurt dışına seyahatini kolaylaştırmak	Çocukların zihinsel ve fiziksel gelişimlerinin teşvik edilmesi ve geliştirilmesi	

Ekonomi Sektörü

2021 yılında Gazze Şeridi'ne yönelik ambargonun ticaret, sanayi, tarım, müteahhitlik, turizm, emek ve altyapı sektörlerine yansımaları sonucunda doğrudan ve dolaylı kayıpları yaklaşık 2 milyar dolar.

Kuşatmaya Karşı Halk Komitesi

➤ İstihdam ve İşsizlik

EKONOMİK, SOSYAL VE KÜLTÜREL HAKLAR ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ	Madde (7): Bu sözleşmeye taraf devletler herkese adil ve elverişli şartlarda çalışma hakkı tanır. Madde (6): Önlemler, rehberlik ve teknik ve mesleki eğitim programları sağlama hakkını içermelidir.
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (8): Sürdürülebilir ve kapsayıcı ekonomik kalkınmayı sağlamak, tam ve üretici istihdamı ve insan onuruna yakışır işleri sağlamak.
MİLLİ HEDEFLER	Hedef (5): Bağımsız ve eşitlikçi bir ulusal ekonomi için daha güçlü temeller oluşturulması ve vatandaşlar için iyi istihdam olanakları sağlayacak ve üretkenliklerini geliştirecek sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması.

⇒ İstihdam ve İşsizlik Durumu

Madde/Bölge	Gazze Şeridi ⁽³¹⁾	Batı Şeria ⁽⁶⁴⁾⁽³¹⁾	Filistin ⁽⁶⁴⁾⁽³¹⁾	İsrail İşgali ⁽¹⁴⁾⁽⁶⁵⁾⁽⁷¹⁾⁽⁷⁰⁾⁽⁶⁹⁾⁽⁶⁸⁾	Arap Dünyası ⁽¹⁰⁷⁾⁽⁶⁶⁾⁽⁶⁾	Dünya ⁽¹⁰⁷⁾⁽⁶⁷⁾⁽⁶⁾
İşgücüne katılım oranı	%43,70	+%44,40	%44,07	%61,30	+%45,55	+%58,61
Genel işsizlik oranı	%46,6	%15,70	%25,90	%3,5	%12,50	+%6,57
Gençler arasında işsizlik oranı	%69,1	%29	%50	%17,60	%26,44	%13,62
Ortalama günlük ücret (dolar)	11.85	33.14	30.77	118.21		
Çocuk işçiliği oranı	%0,2	%1	%0,7	*%9	*%2,9	+%24,62
Mülteciler arası işsizlik	%50,20	%21,20	%35,50			
Mezunlar arasında işsizlik oranı	%47,80	%18,80	%30,60	%47,40		
Serbest çalışanların toplam çalışanlara oranı	%12,20	%22,70	%17,80	%10		
Özel sektörde asgari ücretin altında bir ücretle (400 \$) istihdam edilenler ve ücretlerinin dolar bazında oranı	%80,70 200	%7,50 352,61	%29 312,5			
Dolar bazında günlük ücret ortalaması	19,07	45,26	38,24	*95,12	<15	<25.36
Gönüllü işçilik	%0,6	%0,2	%0,3	+%22	<1	
COVID-19 nedeniyle işinden olan çalışanlar	%21,40	%80	%55,60			

Filistin Merkez İstatistik Bürosu

"Gazze Şeridi'nde 225.000 işsiz bulunuyor"

— Karşılaştırmalı Ana Gösterge

— Ekonomik Faaliyetlere Göre İstihdamın Dağılımı⁽³¹⁾

No	Madde	Yüzdelerik değer
1	Tarım, balıkçılık, ormancılık	%6
2	Madencilik, taşocakçılığı ve imalat	%6,2
3	Yapı ve inşaat	%3,7
4	Ticaret, lokantalar ve oteller	%20,5
5	Taşımacılık, haberleşme, depolama	%8,7
6	Eğitim	%14,2
7	Sağlık	%6,7
8	Diğer hizmetler ve branşlar	%33,8
	Toplam	%100

**Ekonomi Bakanlığı
Müsteşarı**

“Mayıs 2021'de Gazze Şeridi'ndeki saldırı nedeniyle Gazze Şeridi'ndeki sanayi, hizmet, gıda, ticaret ve turizm tesislerinin zarar görmesi sonucu 19.766 çalışan işsiz kaldı.”

– Gazze Şeridi Başlıca Yerel Göstergeleri

– İşsizlik ve İstihdam Göstergesi

Açıklama	Erkek	Kadın	Değer
İş gücüne katılım ⁽⁶⁴⁾	%67,50	%19,40	%43,70
Genel İşsizlik oranı ⁽³¹⁾	%42,8	%64	%46,6
Gençler Arasında İşsizlik oranı ⁽³¹⁾	%63,60	88,40%	%69,10
Gençlerin iş gücüne katılımı ⁽⁶⁴⁾	%94	%42,80	%55,10
2020 yılı boyunca mesleki eğitim kurslarına katılan 15 yaş ver üzeri kişi oranı ⁽⁶⁴⁾	%0,7	%1,2	%0,7
Eğitim veya iş piyasasına katılmayan (15-24 yaş) genç oranı ⁽⁶⁴⁾	%19,4	%34,8	%26,9
Çocuk işçiliği ⁽⁶⁴⁾	%0,2	%0,2	%0,2

– Sosyal Sektörlerdeki İstihdam Göstergesi⁽³⁷⁾

No	Açıklama	Oran
1	(Ramallah Hükümeti) Gazze'deki Kamu Sektörü Memurları	%35,2
2	(Gazze Hükümeti) Kamu Sektörü Memurları	%35,2
3	Özel sektör çalışanları	%57,5
4	Yerel sektör çalışanları	%7,3
Toplam		%100

– Cinsiyet ve Mesleğe Göre Oransal Dağılımı⁽⁶⁴⁾

No	Meslek	Erkek%	Kız%	Değer
1	Yasama kurumları ve üst yönetim çalışanları	%2,00	%4,00	%2,30
2	Teknisyenler, uzmanlar, yardımcıları ve katipler	%33,30	%80,30	%40,10
3	Hizmet çalışanları ve pazardaki satıcılar	%27,00	%6,00	%23,90
4	Tarım ve balıkçılıkta vasıflı işçiler	%1,10	%0,30	%1,00
5	Esnaf vb işlerde çalışanlar	%10,10	%5,00	%9,40
6	Makine operatörleri ve montajcıları	%9,70	%0,30	%8,40
7	Birincil meslekler	%16,80	%4,10	%14,90

– Çalışanların İşsizlere Göre Oransal Dağılımı “iş aramak”⁽²⁾

Madde	Erkekler %	Kadınlar %	değer
Çalışma ofisinde kayıt	%1,70	%7,30	%3,30
Medya aracılığıyla reklam	%0,10	%0,50	%0,20
internet kullanımı	%12,90	%67,80	%28,60
işverenlere müracaat	%66,50	%17,00	%52,30
görüşmek/sınava girmek	%0,20	%3,50	%1,20
arkadaşlara/akrabalara sormak	%18,10	%3,10	%13,80
Toplam	%100	%100	%100

– COVID-19 pandemisinin Filistin'deki ekonomik kurumlar üzerindeki etkisi ⁽⁷²⁾

Madde	Gazze Şeridi	Batı Şeria	Filistin
Kurumların kapanma oranı	%27	%92	%71
İşsiz kalanların sayısı	203.200	118.200	321.400
İş gücüne katılımın düşüşü	%35	%41	-
Yerel pazardaki işçi sayısında düşüş	%17	%8	-

⇒ Dernekler ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında istihdam ve işsizlik alanında gerçekleştirdiği icraatlar

Proje	Faydalanıcı sayısı	Proje	Faydalanıcı sayısı
Geçici istihdam projeleri	14	Mesleki ve teknik eğitim	28
İşçilere güvence	8	Mikro Projeler	13

⇒ İstihdam ve işsizlik alanında gerekli olan en önemli müdahale alanları

Küçük ve orta projeler	Girişimcilik	Uzaktan iş	Yeni iş fırsatları sağlanmasında teknolojinin kullanımı
Mezunların iş piyasasına katılımı	Geçici İstihdam	Mesleki ve teknik eğitim	
Girişim hızlandırıcı ve kuluçka merkezleri			İş güvenliği gereçleri temini
İşgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılayan müfredatların güncellenmesi ve geliştirilmesi			

➤ Sınır Kapıları

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ	Madde (13): Herkesin bir devletin toprakları üzerinde serbestçe dolaşma ve oturma hakkı vardır. Herkes, kendi ülkesi de dahil olmak üzere, herhangi bir ülkeden ayrılmak ve ülkesine yeniden dönmek hakkına sahiptir.
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (17): Sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın uygulama araçlarını güçlendirmek ve küresel ortaklığı yeniden canlandırmak.
MİLLİ HEDEFLER	Hedef (8.1): Ulaşım ve yol ağları sistemi, uluslararası standartlara göre daha güvenli ve etkili olmalı, Arap ve uluslararası ağa entegre olmalıdır.

⇒ Sınır Kapılarının Durumu

– Gazze Şeridi Kara Sınır Kapılarının 2021 yılındaki Durumu ⁽⁷⁴⁾⁽⁷³⁾

No	Madde/Bölge	Kerem Ebu Salim	Refah	Beyt Hanun	El Mintar	El Avde	El Şecaiyye
1	İthalat için gelen toplam tır	80.361	14.974				
2	İhracat için çıkan toplam tır	1.699	471				
3	Batı Şeria'ya ihracat için giden toplam tır	2.380	-				
4	Çıkış yapan kişi sayısı	-	100.246	90.421	2011 yılından beri kapalı	2008/9 yılından beri kapalı	2007 yılından beri kapalı
5	Giriş yapan kişi sayısı	-	80.684	87.015			
6	Geri gönderilen veya reddedilen sayısı	-	6.100				
7	Gelen akaryakıt tır sayısı	3.480					
8	Yakıt miktarı (milyon lt)	22,99	144,53				
9	Ocak gazı miktarı – Milyon m ³	4,34	73,73				
10	Tatiller de dahil kapanma oranı	%50,83	%39,45				

– Hava ve Deniz Sınır Kapılarının Durumu

Uluslararası Gazze Havalimanı	Havalimanı tamamen tahrip edilmiş ve Gazze, Oslo anlaşmasına apaçık bir şekilde aykırı davranılarak hava ambargosu altında kalmıştır.
Gazze Deniz Limanı	Gazze deniz limanı inşaatı tamamlanmadı ve Oslo anlaşmasına apaçık bir şekilde aykırı davranılarak Gazze deniz ambargosu altında kaldı. Uluslararası bütün yardım gemilerinin 1/12/2008 tarihinden itibaren Gazze'ye ulaşması engellendi ve balıkçıların 3-6 milden fazla denize açılması da yasaklandı.

– Gazze'de ihtiyaç duyulan ve içeri giren temel yapı malzemeleri karşılaştırması(2017) ⁽⁷⁴⁾

No	Tür/Ton	Gelen Miktarı	Toplam İhtiyaçlar	Kalan İhtiyaç Miktarı	Kapsama Oranı
1	Çakıl	2.445.417	36.000.000	33.554.583	%6,8
2	Demir	113.967	6.000.000	5.886.033	%1,9
3	Çimento	677.189	18.000.000	17.322.811	%3,8

– Beyt Hanun (Erez) Sınır Kapısı Sağlık Durumları 2021 ⁽⁷³⁾

No	Talep Durumu	Adet	No	Talep Durumu	Adet
1	İşgal veya Batı Şeria'da tedavi izni talepleri	17.805	5	Ertelenmiş talepler "İnceleme altında"	3.880
2	Reddedilen izin talepleri	5.947	6	Refakatçiyle ilgili sebeplerden dolayı reddedilen talepler	507
3	Güvenlik sebebiyle reddedilen talepler	106	7	Diğer sebeplerle reddedilen talepler	168
4	Geri dönüş yapılmayan talepler	941			

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri

"Gazze Şeridi'ne sınır kapılarını kapatmak için alınan tüm önlemlerin iptal edilmesi gerekmektedir."

– 2021’de Gazze Şeridi sınır kapılarından geçen kamyon yüklerinde bulunan ürün ve malzemeler⁽⁷⁴⁾

No	Sınıflandırma	Konteyner Sayısı			Toplam
		Refah Kapısı	Kerem Ebu Salim Kapısı	Beyt Hanun Kapısı	
1	Yapı Malzemeleri	2.669	12.941	0	15.610
2	İnşaat Malzemeleri	5.735	20.662	0	26.397
3	Hayvan yemi	342	7.466	0	7.808
4	Gıda ürünleri	4.287	23.650	0	27.937
5	Yenilemez tüketim ürünleri	666	5.867	0	6.533
6	Temizlik ekipmanları	127	1.878	0	2.005
7	Elektrik Malzemeleri	117	4.111	0	4.228
8	Tarım Malzemeleri	11	1.071	0	1.082
9	Tıbbi Malzemeler	53	665	0	718
10	Eğitim Malzemeleri	71	330	0	401
11	Paketleme malzemeleri	101	775	0	876
12	Araçlar	30	0		30
13	Teknoloji	0	1		1
14	Toplam	14.977	80.330	0	95.307

⇒ **Derneklerin ve bazı yardım kuruluşlarının 2021 yılında sınır kapıları alanında gerçekleştirdikleri en önemli icraatlar**

Proje	Adet	Proje	Adet	Proje	Adet
Baskı ve destek	Pek çok	Kuşatmanın kırılması için gemiler gönderilmesi	0	Kuşatmanın kırılması için kabileler gönderilmesi	2
Sınır kapılarının onarılması ve geliştirilmesi	2	Sınır kapılarına araç ve gereç sağlanması	1		

⇒ **Sınır kapıları alanında gerekli olan en önemli müdahale alanları**

Gazze sahili gaz sahasının geliştirilmesi	Uluslararası Gazze Havalimanının inşa edilmesi	Kuşatmanın kırılması için gemi ve kabileler gönderilmesi
Kara Sınır Kapılarının onarılması ve geliştirilmesi	Mısır ile özgür bir ticaret bölgesinin kurulması	
Gazze Deniz Limanının inşa edilmesi	Kuşatmanın kırılması için baskı yapılması ve destek	

Hizmet ve Emtia Ürünleri

EKONOMİK, SOSYAL VE KÜLTÜREL HAKLAR ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ	Madde (6.2): Sözleşmeye taraf devletlerin çalışma hakkını tam olarak gerçekleştirmek üzere alacağı tedbirler arasında, teknik ve mesleki rehberlik hizmetleri ile öğretim programları yapmak, bireyin temel siyasal ve ekonomik özgürlüklerini koruyan şartlar içinde ekonomik, sosyal ve kültürel gelişme ile tam ve üretken istihdamı sağlamak için gerekli politikaları ve yöntemleri uygulamak da yer alır.
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (12): Sürdürülebilir tüketimi ve üretimi sağlamak.
MİLLİ HEDEFLER	Hedef (5): Vatandaşlara iyi bir istihdam imkânı sağlayacak ve verimliliklerini artıracak sürdürülebilir kalkınmayı sağlayan bağımsız ve adil bir ulusal ekonomi için daha güçlü temeller oluşturulması.

Hizmet ve Emtia Ürünleri Durumu

Karşılaştırmalı Temel Göstergeler

No	Madde/Bölge	Gazze Şeridi (75)(72)(2)	Batı Şeria (75)(72)(2)	B. Şeria ve Gazze (75)(72)(2)	İsrail İşgali (69)(6)	Arap Dünyası (76) (6)	Dünya (77)(6)
1	Dolar bazında kişi başına düşen yıllık GSYİH	1.213,4	4.410,5	3.045,3	+44.168,94	+5.612,69	+10.918,72
2	Ekonomik büyüme oranı	+%3,4	+%7,8	+%7,1	-%1,6	-%3,4	-%2,2
3	Emtia İhracatının değeri (milyon dolar)	+14.073	+1.040,55	+1.054	+10 ³ *114,12	+10 ⁶ *1,25	+10 ⁶ *22,43
4	Emtia İthalatının değeri (milyon dolar)	871.211	5.192,224	6.063	+10 ³ *95,19	+10 ⁶ *1,09	+10 ⁶ *21,75

Gazze Şeridi Başlıca Yerel Göstergeleri

Birleşmiş Milletler Raporu	"Gazze Şeridi'nin 10 yıllık kuşatmadan kaynaklanan ekonomik kayıplar 17 milyar dolardır."
-----------------------------------	---

Üretim Sektörü Bütün Göstergeleri (79)(78)(6)

No	Madde	Değer
1	Gazze Şeridi GSYİH'sının Filistin GSYİH'ına katkı oranı	%17
2	Farklı amaçlarla kullanılacağı gerekçesiyle İsrail tarafından girişi yasaklanan emtia türü	62 tür
3	Kuşatma başından beri GSYİH da yaşanan hasar hacmi	%50*
4	Ortalama ihracat hacminin kuşatma öncesine göre oranı	%32,13
5	İhracatın ithalata oranı	%1,62

2021 yılı Ekonomik faaliyetlerin katma değer göstergeleri (79)

Ekonomik Faaliyet	Değerler milyon dolar bazındadır				
	Gazze Şeridi	GSYH'ye katkı oranı %	Batı Şeria	GSYH'ye katkı oranı %	Filistin
Tarım	260,4	%0,70	717,1	%3,90	977,5
Sanayi	184,9	%1,40	1.641,20	%1,70	1.826,10
İnşaat	116,4	%10,20	595	%5,8	711,4
Toptan ve Parekende Ticaret	359,4	%4,60	2.398,90	%4,80	2.758,30
Taşıma ve depolama	35,6	%7,20	207	%13,2	242,6
Bilgi ve iletişim	18,4	%14,10	487	%19,2	505,5
Hizmetler ve diğer	1.426,60	%55,80	4.176,00	%33,20	5.602,70

– Filistin’de Üretim Sektörü 2020 yılı seçilmiş göstergeleri ⁽²⁾

Madde	USD				
	Çalışan Sayısı	İşçilerin Tazminatları	Üretim	Ortalama Tüketim	KDV
İnşaat Etkinliği	8.860	59.019,60	221.028,20	112.282	108.746,00
Sanayi Etkinliği	109.640	702.020,70	4.459.595,00	2.282.291,10	2.177.303,90
Ulaşım ve Taşıma Etkinliği	6.740	37.244,60	110.767,60	32.821	77.946,80
Bilgi ve İletişim Etkinliği	8.735	135.985,00	473.302,80	114.976,30	358.326,50
Hizmet Etkinliği	153.580	621.141,20	2.747.584,00	645.521,00	2.102.062,10
İç Ticaret	203.677	664.014,00	4.111.033,20	760.048,90	3.350.984,30

– İsrail’in saldırılarıyla yıkılan sanayi tesisleri⁽⁸⁰⁾

No	Yıkım Seviyesi	2008 saldırıları	2012 saldırıları	2014 saldırıları	2021 saldırıları	Toplam
1	Tamamen	1.564 ^c	58	373		5.813
2	Orta dereceli yıkım		2	183	1.346	
3	Kısmi yıkım		206	535		

– 2019 ekonomik faaliyetlerine göre Gazze Şeridi’ndeki sanayi tesislerinin sayısı⁽⁸¹⁾

Ekonomik Faaliyet	Kuruluş Sayısı	Çalışan Sayısı
Maden ve taşocağı	*3	15*
İmalat sanayii	*726	9,770*
Elektrik, gaz, buhar, klima tesisatı	*4	1,172*
Su tesisatı, sıhhi tesisat ve arıtma	*16	118*
Toplam	*749	11,075*

– COVID-19 pandemisinin 2021 yılında Filistin’deki üretim ve satışlara etkisi⁽⁷²⁾

Madde	Kurum	Değer
Talep şokları (COVID-19 sonucunda işletmenin üretimindeki değişim oranı)	Sanayi	-%47,8
	Yapı	-%50,9
	Ticaret	-%41,9
	Hizmetler	-%43,2
	Ulaşım	-%50,9
	İletişim	-%47,2

– Gazze Şeridi Kumanya Raporu Tablosu ⁽⁸²⁾

No	Emtia Türleri	Açık Oranı
1	Un	*%20,20
2	Şeker	*%21,10
3	Pirinç	*%45,80
4	Zeytin yağı dışındaki bitkisel yağlar	*%12,60
5	Bakliyatlar	*%69,80
6	Yoğurt ve Peynir	*%40,90
7	Kırmızı et ve dondurulmuş kırmızı et	*%90,00
8	Tavuk ve dondurulmuş tavuk	*%20,00
9	Hayvan yemi	*%69,00
10	Çay/Nescafe/Süt Tozu	*%52,10
11	Zeytin Yağı	*%20,20
12	Taze ve Dondurulmuş Balık	*%10,00
13	Erzak Türlerinde Eksiklik ortalaması	*%39,34

⇒ **Derneklerin ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında hizmet ve emtia ürünleri alanında yaptıkları icraatlar**

Proje	Adet	Proje	Adet	Proje	Adet
Yerel ürün destek projeleri	4	Öncelikli Maddelerin Temini	76	Ekonomik araştırmalar ve çalışmalar	2
Lojistik hizmetleri temini	250	Makine, alet ve araçların temini ve bakımı	168	Tesislerinin geliştirilmesi	7

⇒ **Hizmet ve emtia ürünleri alanındaki gerekli olan en önemli müdahale alanları 2021**

Yerli ürünlerin desteklenmesi ve rekabet gücünün artırılması	Yatırım fırsatları bulunması için etüdler hazırlanması Mikro ve orta boyuttaki tesislerin kalkındırılması	Yeşil ve sürdürülebilir ekonomi
Binaların yeniden imarının ve tazmin edilmesinin tamamlanması Sanai bölgesi inşası	Gıda maddelerinin kontrolü için merkezi laboratuvarlar inşa edilmesi	Gelişmekte olan şirketlere destek sunulması
	Küçük, orta ve büyük projeler	

Tarım

İNSAN HAKLARI KONSEYİ YÜKSEK KOMİSERLİĞİ OFİSİ	Madde (4.2): Çiftçiler ve aileleri, topraklarında çalışma, tarımsal üretim, hayvancılık, avcılık yapma, hasat etme ve bölgelerinde balık avlama hakkına sahiptir.
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (2): Açlığı bitirmek, gıda güvenliğini sağlamak, beslenme imkânlarını geliştirmek ve sürdürülebilir tarımı desteklemek.
MİLLİ HEDEFLER	Hedef (5): Bağımsız ve eşitlikçi bir ulusal ekonomi için daha güçlü üsler kurmak ve vatandaşlar için iyi işler sağlayacak ve üretkenliklerini artırıcı sürdürülebilir kalkınma sağlamak.

⇒ Tarım Durumu

– Karşılaştırmalı Ana Göstergeler

No.	Madde/Bölge	Gazze Şeridi (30)(31)(47)(48)(49)	Batı Şeria (30)(31)(48)(49)	B. Şeria ve Gazze (30)(31)(48)(49)	İsrail İşgali (4)(5)(32)
1	Toplam ekili alan / dönüm	185.000	881.553	2.900.000	*2.900.000
2	Hayvansal işletmeler	39.547	10.879	14.241	
3	Karışık İşletmeler	3.131	14.762	17.893	
4	Tarım makineleri ve ekipmanları	5.390	19.100	24.490	23.142
5	Balık (Ton)	4.707	-	4.707	<21.000
6	Tarım sektöründe çalışanların oranı	%5,7	<%6,5	<%6,3	%0,92
7	Tarım sektöründe çalışanların sayısı	15.600	44.000	59.000	
8	Çiftçilerin ortalama günlük ücretleri	20,9	86,5	54,8	
9	İsrail tarafından uygulanan tampon bölge ve bypass yolları nedeniyle kesilen tarım arazisinin yüzdesi(dönüm)	7.300	3.002.508	3.009.808	

– Önemli yerel göstergeler ⁽⁸³⁾⁽⁸⁶⁾

No.	Madde	Değer
1	Toplam ekili alan /dönüm	185.000
2	Ağaçlarla ekili alan ve bostan / dönüm	89.000
3	Sebze ekili alan /dönüm	60.000
4	Tarla mahsulleriyle ekili alan/dönüm	42.000
5	Tıbbi bitkiler ekildiği alan / dönüm	+140
6	Traktör (tekerlekli traktör)	111
7	Su Tankı	82
8	Tanker	7
9	Süt sağma makinesi	44
10	Bal süzme makinesi	261
11	Süt çalkalayıcı	+392
12	Ekili arazi ürünleri (ton)	+493.191
13	Ekili arazilerin ziraat ürünleri değeri (1000 dolar /km ²)	+250
14	Sürekli ekili arazilerden kişi başına düşen pay (m ²)	+45,3
15	Orman alanı (dönüm)	+300

OCHA

"İsrail güçleri balıkçıların belirlenen balıkçılık alanlarının yalnızca %50'sine ulaşmasına izin vermektedir".

– Tarımda kendine yetme göstergeleri ⁽⁸³⁾

No	Madde	Yeterlilik Oranı
1	Sebze(yeşillik)	%96
2	Meyve	%45
3	Zeytin	%85
4	Beyaz Et	%85
5	Kırmızı Et	%12
6	Taze Balık	%88

– Hayvancılık ⁽⁸³⁾

No	Madde	Değer
1	İnek Sayısı	2.250
2	Kuzu Sayısı	60.000
3	Keçi Sayısı	12.500
4	Et Tavuğu Sayısı	2.650.000
5	Yumurta Tavuğu Sayısı	800.000
6	Arı kovani sayısı	16.350

– Balıkçılık ⁽⁸³⁾

No	Madde	Değer
1	Balıkçı Sayısı	3.644
2	Trol Balıkçı Teknesi	16
3	Balıkçı Teknesi	52
4	Motorlu Kayık	783
5	Kürekli Kayık	442
6	Balık serveti üretim toplamı (Ton)	4.707

– 2020 yılında Gazze Şeridi'nin tarım sektöründeki ihracat hacmi ⁽⁸³⁾

Madde	Değer
Vejetaryen (Ton)	43.028
Hayvan (Ton)	7.200
Balık (Ton)	472

– 2020 yılında tarımsal üretimin değeri

Bitkisel üretim (milyon dolar)	256.2
Hayvan üretimi	195.1
balıkçılık	13.8

Tarım Bakanlığı

"Tarım Bakanlığı, İsrail işgalinin Khudair şirketlerinin depolarını her türlü tarımsal malzeme için hedef almasının ardından, Gazze'ye yönelik son saldırıları ve gübre ve sızıntıları dışında, kuzey Gazze Şeridi'nde gerçek bir çevre felaketi konusunda uyardı. Tarım ilaçlarının yeraltı tankına girmesi, sektöre uygun olmayan tek kaynak olan bir çevre felaketine karşı uyarıda bulunuyor."

"Mayıs 2021'de Gazze Şeridi'ne yönelik saldırı nedeniyle tarım sektörünün doğrudan kayıplarının 78 milyon dolar olduğu tahmin ediliyor."

⇒ Derneklerin ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında tarım alanında yaptıkları en önemli icraatlar

Proje	Adet	Proje	Adet	Proje	Adet
Seraların rehabilitasyonu ve bakımı	3	Balıkçı teknelerin rehabilitasyonu	6	Tarımsal eğitim programı	3
Tarım makineleri ve ekipmanları	3	Tarımsal girdilerin sağlanması	8	Seralar ve akıllı ısıtıcılar	8
Tarımsal gübre ve fide temini	17	Tarım arazilerinin ıslahı	12	Tarımsal su havuzları inşası	1
Balıkçılar için karargah inşa etmek ve rehabilite etmek	1	Alt yapı ve sulama şebekelerinin iyileştirilmesi	4	Hayvan ve hayvan besleme gereçleri tedariki	10

⇒ Tarım alanındaki gerekli olan en önemli müdahale alanları 2021

Tarımsal altyapı restorasyonunun tamamlanması	Tarım yollarının ve arazilerinin ıslahı	Seralar ve akıllı ısıtma
Rehberlik, araştırma ve tarım okulları	Kampanyalı fiyatlarla tarım makine ve ekipmanları	Tarımsal ilaçlar ve gübre temini
Tarımsal araştırma merkezlerinin kurulması	Biyolojik haşere kontrolü	Gelişigüzel limanların yerine balıkçı limanlarının inşası
Hayvancılık ekonomisinin yeniden canlandırılması	Balıkçılık ekipmanlarının yeniden yetkinleştirilmesi	Organik gübre endüstrisi

➤ Teknoloji

İNSAN HAKLARI KONSEYİ YÜKSEK KOMİSERLİĞİ OFİSİ	Madde (19): Devletler, iletişimle ilgili risklerin uygun değerlendirilmesi, yönetimi, azaltılması ve bilinçli karar verme süreçlerinde bireyleri desteklemek için yeni iletişim teknolojilerinin kullanımıyla ilgili kamuoyu bilincini geliştirmelidir.
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (9): Dayanıklı altyapı inşa etmek, sürdürülebilir ve kapsayıcı sanayileşmeyi ve yeni buluşları teşvik etmek.
MİLLİ HEDEFLER	Amaç (6.3.7): E-Devletin gelişimini iyileştirmek için bilgi teknolojilerinin geliştirilmesi.

⇒ Teknoloji Durumu

– Karşılaştırmalı Temel Göstergeler

No	Madde/Bölge	Gazze Şeridi ⁽⁹⁰⁾	Batı Şeria ⁽⁹⁰⁾	Batı Şeria ve Gazze ⁽⁹⁰⁾	İsrail işgali (14)(89)	Arap Dünyası (108)	Dünya (108)
1	Bilgisayarlı olan aile oranı	*%28,7	*%35,7	*%33,2	<%76,9	*%51,9	*%49,7
2	Bilgisayar kullanan kişi oranı (10 yaş ve üzeri)	*%27,8	*%24,8	*%26	*%72,5		
3	İnterneti bulunan ev oranı	*%72,70	*%83,50	*%79,60	*%78,9	*%57,1	*%57
4	İnternet kullanan kişi oranı (10 yaş ve üzeri)	*%65,20	*%74,10	*%70,60	*%83,7	*%51,6	*%54
5	Sosyal medya kullanan kişi oranı (10 yaş ve üzeri)	*%79,40	*%90	*%86,2			
6	Cep telefonu hattı olan aile oranı	*%97,3	*%97,20	*%97,3	*%97,9		
7	Akıllı telefonu olan aile oranı	*%78,2	*%90,8	*%86,2			
8	Sabit telefon hattı olan aile oranı	*%17	*%39,30	*%31,20	*%95		
9	Telefonu olan aile oranı	*%50,50	*%96,50	*%90,7	*%93		
10	Eğitime kayıtlı ve bilgisayar sahibi çocuklu (10-17) ailelerin oranı	+%36	+%50	+%44			

Gazze Şeridi'ndeki Hükümetin Medya Ofisi

Mayıs 2021 saldırısı nedeniyle Gazze Şeridi'ndeki teknolojik sektörün kayıplarının 7,5 milyon dolar olduğu tahmin edilmekte.

– Filistin'deki Kuruluşların Teknoloji Kullanma Göstergesi 2011⁽⁹¹⁾

No	Madde	Gazze Şeridi	Batı Şeria	FİLİSTİN
1	Bilgisayar kullanan tesis oranı	-%40,8	-%49,6	-%47
2	İnternet kullanan tesis oranı	-%34	-%41,3	-%39,2
3	e-ticaret işlemlerini kullanan tesis oranı	-%12	-%10,8	-%11,2
4	Web sayfası olan tesis oranı	-%3,7	-%5,2	-%4,8
5	Tesislerde 100 işçiye düşen bilgisayar sayısı	-%25	-%21,5	-%22,3
6	Bilgisayar kullanan personel sayısı(100 kişide)	-%31,7	-%52,6	-%47,9
7	İnternet kullanan personel sayısı(100 kişide)	-%25	-%48	-%42,9
8	Teknoloji ve iletişim uzmanı çalışan sayısı(100 kişide)	-%5,6	-%5,1	-%5,2

– Gazze Şeridi'nde araştırma ve geliştirmenin ilerlemesi göstergesi 2013 ⁽⁹¹⁾

No	Madde	Gazze Şeridi
1	Araştırma ve geliştirme(ar-ge) personeli sayısı	^8.715
2	Tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısı	^5.162
3	Ar-Ge de görevli araştırmacı sayısı	^4.533
4	Ar-Ge de görevli erkek araştırmacı sayısı	^3.510
5	Ar-Ge de görevli kadın araştırmacı sayısı	^1.023
6	Ar-Ge de görevli tam zamanlı araştırmacı sayısı	^2.492
7	Ar-Ge de görevli tam zamanlı araştırmacı sayısı (milyon kişide)	^566
8	Ar-ge'ye ayrılan yapılan harcama (milyon dolar)	^61,4
9	Tam zamanlı çalışan Ar-Ge personeline yapılan harcama (bin dolar)	^24,6

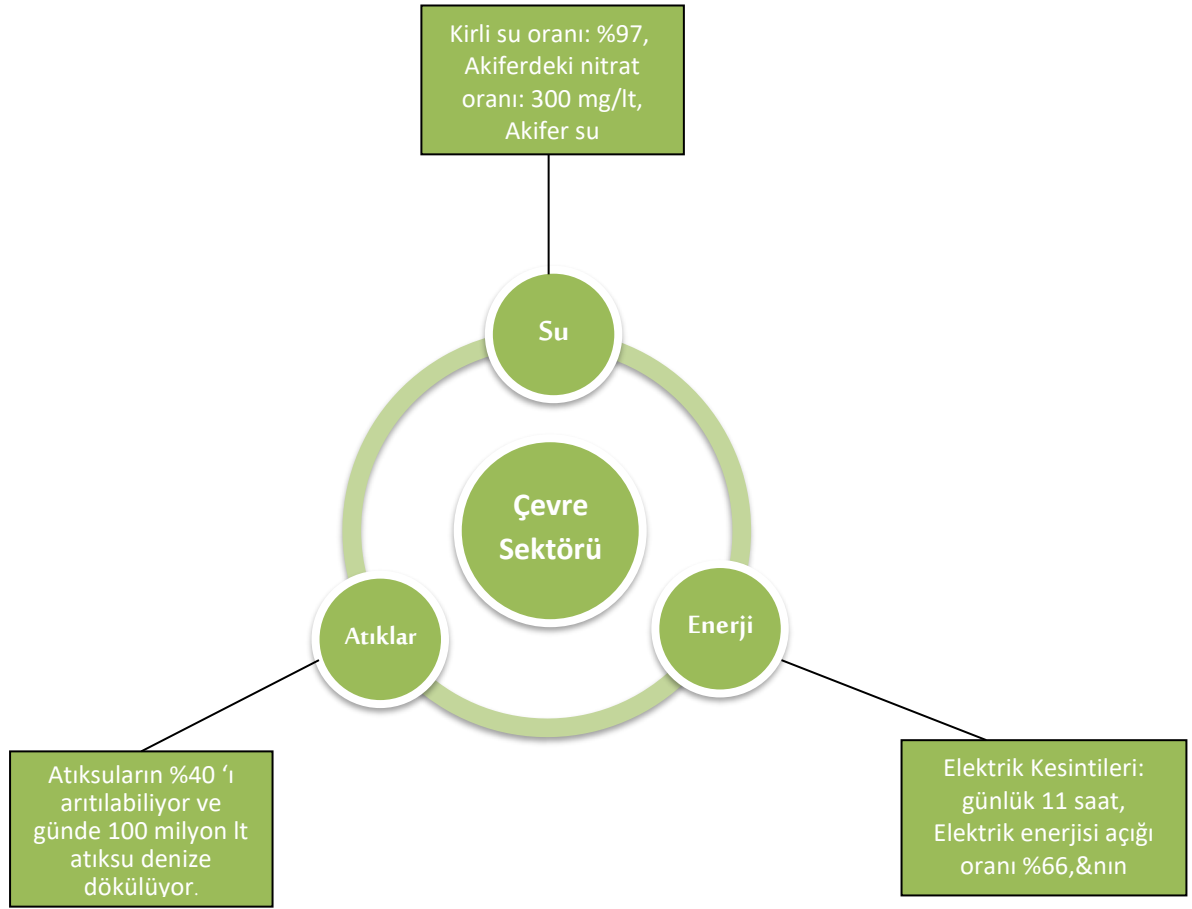
⇒ Derneklerin ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında teknoloji alanında yaptıkları en önemli icraatlar

Proje	Adet	Proje	Adet
Teknik eğitim araçları ve bilgisayarların temini	7	İnsani kuruluşlara bilgisayarlar ve teknik araçlar temini	17
E-Devlet projelerinin desteklenmesi	3	Bilimsel araştırma ve geliştirmeler	1
Bilgisayarlı sistemler geliştirme	11	Teknoloji Bilinci	4

⇒ Teknoloji alanındaki gerekli müdahale alanları 2021

Standart sistemler geliştirmek ve işleyişini takip etmek	Teknik eğitim	İş fırsatları sağlanmasında teknolojiden faydalanılması
İletişim ve bilgi teknolojilerinin güvenli kullanımını teşvik etmek	Teknolojiye erişimin artırılması	Bilimsel araştırmaların milli kalkınmayla irtibatlandırılması
İletişim ve bilgi teknolojisinin güvenli kullanımını teşvik etmek	e-devletin projelerinin desteklenmesi	Veri tabanının geliştirilmesi

Çevre Sektörü

"Mayıs 2021'de İsrail'in Gazze Şeridi'ndeki saldırısı nedeniyle Gazze Şeridi'nde 100 milyon dolar yerel yönetim kaybı".

Yerel Yönetimler Bakanlığı Müsteşarı

Su

SU VE SAĞLIK PROTOKOLÜ - 1992 AVRUPA KONVANSİYONU	Taraflar içme suyu ve sanitasyona erişim sağlamak ve içme suyu kaynağı olarak kullanılan su kaynaklarını kirlilikten korumak için uygun önlemleri alacaktır.
2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (6): Herkes için suya ve kanalizasyon şebekesine erişim hizmetini garanti altına almak.
MİLLİ HEDEFLER	Hedef (8.3): Filistin su ve sanitasyon sektörü daha organize olmalı ve vatandaşların su haklarını güvence altına alabilmelidir ve tüm kullanımların eşit dağılımını sağlamalıdır.

⇒ Su Durumu

- Karşılaştırmalı Temel Göstergeler
- Su Alanında Yerel Göstergeler 2021

No	Madde	Gazze Şeridi ⁽⁹³⁾⁽⁹²⁾⁽⁴⁴⁾⁽²⁾	İsrail İşgali ⁽¹⁰⁹⁾⁽⁹⁷⁾⁽⁹⁶⁾⁽⁹⁵⁾⁽⁹⁴⁾
1	Günlük kişi başı pay(litre/kişi/gün)	96	<704,11
2	Su kirliliği oranı	%97	° %30
3	Deniz suyu kirliliği oranı	%80	%33,3
4	Sahildeki su kirlilik oranı	<%74	
5	Klorid oranı(mg/lt)	250-3.000	256-223
6	Yeraltı rezervlerinde nitrat oranı(mg/lt)	50-300	45
7	Su şebekeri dağıtım yeterliliği oranı	%60	
8	Su kuyuları sayısı	4.500	<1.000
9	Tahrip edilmiş vaziyette olan kuyular	<534	
10	Su kayıpları (milyon m ³)	35,5	53,33

– Atıksu alanında başlıca problemler⁽⁴⁴⁾

No	Madde/Bölge	Oran
1	Kanalizasyon şebekesinin bulunmaması	%16,5
2	Eski şebeke	%10
3	Hizmet gitmeyen bölgeler	%10
4	Aritma tesislerinin yetersizliği	%30
5	Diğer	%3,5

– Su Bütçesi⁽⁴⁴⁾

No	Madde/Bölge	Değer
1	Su ihtiyacı (milyon küp)	250
2	Akiferi besleyen yağmur sularının ortalama miktarı (milyon küp)	60-70
3	Akifer su açığı (milyon küp)	130
4	İsrail işgal şirketlerinden ithal edilen su miktarı (milyon küp)	18
5	Aritma tesislerinden elde edilen su miktarı (milyon küp)	4

– Su Kullanımı (milyon m³/yıl)

No	Açıklama	Adet (milyon küp)
1	Ev Suyu Kullanımı ⁽⁹²⁾	100
2	Tarımsal su kullanımı ⁽⁹²⁾	90-60

– Ailelerin Atıksuyu Bertaraf Etme Araçları⁽⁵³⁾

No	Madde/Bölge	Oran
1	Kanalizasyon şebekesi	%60
2	Foseptik çukuru	%40

Su Otoritesi ve Çevre Kalitesi	“Gazze Şeridi’ndeki tek kıyı akiferi, aşırı pompalama nedeniyle ciddi ve tehlikeli bir şekilde tükendi.
Avrupa-Akdeniz Gözlemevi	“Avrupa-Akdeniz Gözlemevi ve Uluslararası Su, Çevre ve Sağlık Enstitüsü, Gazze Şeridi’ne uygulanan uzun süreli kuşatmanın Gazze’de su güvenliğini ciddi şekilde bozduğunu ve suyun yüzde 97’sini içmeye elverişsiz hale getirdiğini açıkladı. kuşatma altındaki Gazze’deki kardeşlerimiz yavaş yavaş zehirleniyor”.
OCHA	Borulu suyun %78’i insan tüketimine uygun değildir.

⇒ **Dernekler ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında su alanında gerçekleştirdiği en önemli icraatlar**

Proje	Adet	Proje	Adet	Proje	Adet
Su kuyusu ve arıtma tesisi inşaatı	55	Yağmur suyunu filtreleme, toplama ve boşaltma	4	Kanalizasyon Arıtma Ünitesi	4
Su depoları temini	8	Merkezi su arıtma tesisleri	5	Arıtma tesislerine yakıt veya güneş enerjisi sağlanması	1
Su dağıtım aracı	8	Su üniteleri ve şebekelerinin rehabilitasyonu	46	Su kalitesi	4
Arıtma tesislerinin rehabilitasyonu	7	Eğitimler	1	Kuyu bakımı	8
Su ve kanalizasyon pompalarının bakımı	8	Su yardımı projeleri	3	Çevre bilgilendirilmesi	14

⇒ **Su alanında yapılması gereken en önemli müdahale alanları (2021)**

Çevre bilgilendirilmesi	Yağmur sularının toplanması ve yeraltı sularının beslenmesi	Kuzey ve güney arasında su taşıma hattı	Su arıtma tesisleri
Atıksu ve su şebekeleri için altyapının hazırlanmasının tamamlanması	Su havuzu oluşturmak	Kanalizasyon suyu arıtma tesisleri	Deniz suyunu arıtma
Hidrolojik araştırmaların hazırlanması	Kuyuların rehabilitasyonu ve geliştirilmesi	Kalite standartları uygulaması	Su sektöründe çalışanların eğitim programı tasarımı ve uygulaması

➤ Enerji

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER - İNSAN HAKLARI YÜKSEK KOMİSERLİĞİ OFİSİ	Doğal kaynaklar üzerinde kalıcı egemenlik: Halkın ve ulusların doğal serveti ve kaynakları üzerinde kalıcı egemenlik hakkı, ulusal kalkınmaları ve ilgili devletin refahı adına uygulanmalıdır.
KÜRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (7): Herkese modern, güvenilir ve sürdürülebilir enerji hizmetleri için uygun maliyetli erişim sağlanması.
MİLLİ HEDEFLER	Hedef (2.8): Tüketicilere uygun fiyatlarla ve uluslararası standartlara uygun teknik ve çevresel şartnamelerle yeterli miktarda enerji temin edilmiştir.

⇒ Enerji Durumu

– Karşılaştırmalı Temel Göstergeler

No	Ortalama Ev enerji tüketimi	Gazze (100)(99)(98)(43)	Batı Şeria (101)(43)	B.Şeria ve Gazze (101)(100)(99)(98)(43)	İsrail İşgali)102)(103)(104)(110)(
1	Elektriğe erişimi olan nüfusun yüzdesi	%99,8	%99,80	%99,80	%100
2	Elektrik (kilowatt. Saat)	802	328	306	21.909,73
3	Sıvılaştırılmış petrol gazı (kg)	14	26	22	33,3
4	Gaz (lt)	12	28	21	335,19
5	Benzin (lt)	42	115	95	458
6	Solar (lt)	69	160	149	363
7	Güneş enerjili su ısıtıcısı olan aileler	%43,8	%63,1	%56,5	%90

– Gazze Şeridi Yerel Göstergeleri

No	Öge/bölge	Değer
1	Elektrik gücü ihtiyacı (MW) ⁽⁴³⁾	450-650
2	Mevcut ortalama elektrik gücü (MW) ⁽⁴³⁾	150-203
3	Elektrik enerjisi eksikliği (MW) ⁽⁴³⁾	300-447
	Elektrik enerjisi eksiklik oranı (MW) ⁽⁴³⁾	%66,66-%68,76
4	Gazze enerji santrali için aylık ortalama yakıt ihtiyacı (milyon litre) ⁽⁴³⁾	18
5	Santral için ithal edilen ortalama aylık yakıt (milyon litre) ⁽⁴³⁾	11,89
6	Santral için ortalama aylık yakıt açığı (milyon litre) ⁽⁴³⁾	6,11
7	Yıllık gaz ihtiyacı (ton) ⁽¹¹¹⁾	*91.250
8	İthal edilen yıllık toplam gaz(ton) ⁽⁷³⁾	78.070
9	Yıllık gaz açığı oranı ⁽⁷³⁾⁽¹¹¹⁾	%17,07

Filistin Sağlık Bakanlığı

"Elektrik açığı yüzde 75'e ulaştı, bu da hastalığın yaşamına ciddi yansımaları olacak."

– 2021'de mevcut petrol miktarları⁽⁷⁴⁾⁽¹⁰⁵⁾

No	Tür/lt	Sağlanan miktarlar	Toplam ihtiyaçlar	Açık miktarı	Kapsama oranı
1	Benzin	33.270.000	78.445.113	45.175.113	%42,41
2	Solar	134.250.000	156.890.226	22.640.226	%85,57
3	Gazyağı	0	1.307.419	1.307.419	%0,00
4	Gaz/ton	78.070	91,250	13.180	%85,56
5	Sanayi Soları	3.480	199.371.744	199.368.264	%0,002

Filistin Elektrik Sektörü Düzenleme Konseyi	Gazze Şeridi'ndeki Filistinli ailelerin %88'i günlük elektrik kesintilerinden muzdarip.
İsrail'deki İklim Değişikliği ve Ulusal Güvenlik Programı Araştırma Bölümü	Gazze Şeridi'nde elektrik ve su kalitesinin olmaması ve nüfus sayılarındaki büyük artış ışığında kanalizasyon sorununun çözülememesi, Filistinliler arasında bakteri ve hastalıkların geçişini hızlandıracak.
Gazze Şeridi'ndeki Hükümetin Medya Ofisi	Mayıs 2021'de Gazze Şeridi'ne yönelik saldırısı nedeniyle enerji sektörünün kayıplarının 15 milyon dolar olduğunu belirtti.

⇒ **Dernekler ve bazı hayır kuruluşlarının 2021 yılında Enerji alanında gerçekleştirdiği en önemli icraatlar**

Proje	Adet	Proje	Adet	Proje	Adet
Güvenli Aydınlatma	11	Güneş Enerjisi Projeleri	46	Jeneratör ve yakıt deposu tedariki	6
Elektrik Şebekesinin Rehabilitasyonu	5	Jeneratörlere yakıt tedariki	27	Alternatif enerji konusunda çevre bilinci	1

⇒ **Enerji alanında yapılması gereken en önemli müdahale alanları**

Elektrik şebekesinin rehabilitasyonu	Elektrik santralin rehabilitasyonu ve geliştirilmesi	Gazze sahil gaz sahasının geliştirilmesi
Mısır tarafından 220 kV 'lik Ortak Hat ile bağlantı kurmak	Alternatif enerji projeleri	Enerji santralinin işletilmesi için gaz hattı
Elektrik krizini çözmek için savunuculuk	Jeneratör temini	Alternatif enerji kaynaklarının üretimi
Üretim tesisteri için yakıt depoları inşa edilmesi	Düşük gelirli insanlar için abonelik sağlanması	Çiftçiler ve küçük işletme sahipleri için enerji temini
Güvenli aydınlatma	161kV'lik elektrik hattı ile İsrail üzerinden bağlantı kurma	Mevcut dağıtım şebekesinin rehabilitasyonu
Dağıtım ağı için uzaktan kontrol ve izleme sistemini tamamlamak	Batı trafo merkezinin rehabilitasyonu ve 220 kV sistem üzerinde işletilmesi	

Atıklar

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇEVRE KONFERANSI 1979	Madde (1): Bir kimsenin onurlu bir yaşam sürmesine imkân tanıyan nitelikli bir ortamda, onurlu yaşam koşullarına sahip olma temel hakkı vardır. İnsanlar, mevcut ve gelecek nesillerin yararına çevreyi korumak ve geliştirmek için kutsal bir sorumluluğa sahiptir.
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ	Hedef (6.1): 2030 'a kadar kirliliği azaltarak, çöp boşaltmayı ortadan kaldırarak, zararlı kimyasalların ve maddelerin salınımını en aza indirgeyerek, arıtılmamış atık su oranını yarıya indirerek , geri dönüşümü ve güvenli tekrar kullanımı küresel olarak ciddi ölçüde artırarak su kalitesinin yükseltilmesi.
MİLLİ HEDEFLER	Hedef (4.8): Daha az kirlenmiş bir Filistin ortamı, kültürel miras, korunan ve daha sürdürülebilir şekilde yönetilen doğal bir çevre.

Atıkların Durumu

– Karşılaştırmalı Temel Göstergeler

No	Madde/Bölge	Gazze Şeridi ⁽⁴⁴⁾	İsrail İşgali ⁽⁴⁾⁽⁷⁹⁾⁽⁹⁶⁾⁽¹¹⁰⁾
1	Vadilerde ve tarım arazilerinde atıkların bertaraf edilmesi (m ³)	+30.000	<1.757.888,12
2	Atıkların denize boşaltılması yoluyla bertarafı (m ³)	+100.000	
3	Kuzey, Orta ve Güney Gazze'de sahil boyunca atık su bertarafı (m ³)	+100.000	
4	Endüstriyel ve belediye atıklarının gelişigüzel bertaraf edilmesi(ton/gün)	+400	<14.794,52
5	Kronik petrol sızıntısı	Bilgi yok (güvenlik sebebiyle)	
6	Petrol sızıntısı kazaları	Bilgi yok (güvenlik sebebiyle)	
7	Pestisitler ve kimyasal gübrelerin yoğun kullanımı	çok yüksek	6-7,5° Ton
8	Artırılmış atıksu yüzdesi	%40	%93

UNICEF "Gazze'nin çocukları ciddi bir su ve sanitasyon kriziyle karşı karşıya"

– Önemli Yerel Göstergeler

– Katı evsel atık toplama tarafı ⁽⁴⁴⁾

No	Öğe	Oran
1	Yerel otorite (katı atık meclisleri)	%85
2	Atık toplama hizmeti yok	%5
3	UNRWA	%10

– Katı Atıkların Toplandıktan Sonra ve Artıldıktan Sonra İşlenme Yolları⁽⁴⁴⁾

No	Öğe	Adet	Oran
1	Sivil kurullar tarafından rastgele bertarafı	300 ton/gün	%19,51
2	Ferdler tarafından rastgele bertarafı	50 ton/gün	%2,44
3	Onaylı sıhhi atık depolama alanlarındaki depolama sahası	1.600 ton/gün	%78,05

Derneklerin ve bazı hayır kuruluşlarının 2020 yılında atıklarla ilgili yaptıkları en önemli icraatlar

Proje	Adet	Proje	Adet	Proje	Adet
Atık arıtma tesisleri	2	Çöp kontenerleri temini ve bakımı	4	Kontamine alanların çevresel rehabilitasyonu	15
Temizlik hizmetleri sağlanması	10	Katı atık için makine ve ekipman temini	10	Atıkların geri dönüşümü	3

Atıklarla ilgili müdahale edilmesi gereken en önemli alanlar

Sıvı, katı ve tehlikeli atık yönetim sistemlerinin iyileştirilmesi	Katı atıkların geri dönüşümü	Atık su arıtma tesisleri
Nüfusun zararlı madde ve böceklerle maruz kalmasını azaltma	Çöp kontenerleri ve çöplükler	Haşerelerle biyolojik mücadele
Katı atıklardan metan gazı üretimi	Gazze vadisinin ıslahı	Bilinçlendirme ve çevre eğitimi

Kaynakça

- 1- İçişleri Bakanlığı- Sivil Durum Genel Müdürlüğü. *Nüfus Kayıt 2020*. Gazze. 2020.
- 2- Filistin Merkezi İstatistik Bürosu. *Yıllık Filistin İstatistik Kitabı, Aralık 2020*. Ramallah, 2020.
<https://www.pcbs.gov.ps>
- 3- Filistin Merkezi İstatistik Bürosu. *Filistinliler, Aralık 2020*. Ramallah, 2020. <https://www.pcbs.gov.ps>
- 4- İsrail Merkez İstatistik Servisi. *İsrail 2020 İstatistik Özeti*. Tel Aviv. 2020 <https://www.cbs.gov.il>
- 5- İsrail Merkez İstatistik Bürosu. İsrail'in yıl başındaki nüfusu. Tel Aviv. 2021 AD. <https://www.cbs.gov.il>
- 6- Dünya Bankası. *Dünya Bankası Veritabanı, 2017, 2018, 2019, 2020* <https://data.albankaldawli.org/indicator>.
- 7- Statista web sitesi. İsrail 2020. <https://www.statista.com>
- 8- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. *Kudüs İstatistik Kitabı 2020 Temmuz 2020*. Ramallah, 2020 AD. <https://www.pcbs.gov.ps>
- 9- Kudüs Politika Araştırma Enstitüsü. *Kudüs İstatistik Kitabı 2019*. Kudüs 2019. <https://jerusalemstitute.org.il>
- 10- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. *Uluslararası Engelliler Günü vesilesiyle basın açıklaması*. 2019 AD. Ramallah, 2019 AD.
<https://www.pcbs.gov.ps>
- 11- Filistin Eğitim Bakanlığı. *2019/2020 akademik yılı için Gazze Valiliklerinde İstatistiki Eğitim Yıllığı*. Gazze. 2020 AD <https://www.mohe.ps>
- 12- Filistin Eğitim Bakanlığı. *MS 2019/2020 yılı için İstatistik Yıllığı*. Gazze. 2019 AD. <https://www.mohe.ps>
- 13- Filistin Eğitim Bakanlığı. *Milli Eğitim Bakanlığı veri formu, 2020*. Gazze. 2020 AD.
- 14- Merkezi İstatistik Bürosu. *İsrail İstatistik Yıllık Özeti 2020*. Tel Aviv 2020
- 15- Mako web sitesi. *İsrail*. <https://www.mako.co.il>
- 16- Merkezi İstatistik Dairesi Başkanlığı. 2020 Uluslararası Çocuk Günü vesilesiyle veri toplama. Tel Aviv 2020.
- 17- Knesset Araştırma ve Bilgi Merkezi. Eğitim sisteminde sınıf başına düşen ortalama öğrenci sayısına ilişkin veriler. İsrail 2020.
<https://fs.knesset.gov.il>
- 18- Merkezi İstatistik Dairesi Başkanlığı. İsrail'de Eğitim. Tel Aviv 2020. <https://www.cbs.gov.il>
- 19- Filistin Merkez İstatistik Bürosu COVID-19 Pandemisinin Filistinli Ailelerin Sosyal ve Ekonomik Koşullarına Etkisi Araştırması 2020.
<https://www.pcbs.gov.ps>
- 20- Filistin Sağlık Bakanlığı. Filistin Sağlık Bakanlığı'nın 2019 yıllık raporu. Gazze. 2020 AD. <https://www.moh.gov.ps>
- 21- Filistin Sağlık Bakanlığı. Filistin Yıllık Sağlık Raporu 2020, Mayıs 2021 AD. Ramallah. 2021 AD. <https://www.site.moh.ps>
- 22- Filistin Sağlık Bakanlığı. Filistin Sağlık Bakanlığı 2020. Gazze. 2020 AD. <https://www.moh.gov.ps>
- 23- Adalet Bakanlığı Engelliler için Eşit Haklar Komisyonu Tel Aviv 2020 <https://www.gov.il>
- 24- Elektronik ses web siteniz. <https://www.irfaasawtak.com>
- 25- WHO.Engellilik. <http://www.emro.who.int>
- 26- Birleşmiş milletler geliştirme programı. İnsani Gelişme Kanıtları ve Göstergeleri Raporu, 2020 Yılı için İstatistiksel Güncelleme.
<https://hdr.undp.org>
- 27- Filistin Sağlık Bakanlığı. *Aylık Rapor Aralık 2020 AD Filistin Sağlık Bakanlığı'nda ilaç ve tıbbi malzeme gerçeği Gazze 2020 AD*
<https://www.moh.gov.ps>
- 28- Mahkumlar Bakanlığı *Mahkumlar Bakanlığının formu*. Gazze 2020 AD
- 29- Sosyal Kalkınma Bakanlığı. *Uluslararası Engelliler Günü Aralık 2020*. Gazze 2020. <http://www.mosa.gov.ps>
- 30- Adalet Bakanlığı. *İsrail. İsrail'deki engelli kişiler, seçilen istatistikler 2020*. İsrail 2020 AD <https://www.qov.il>
- 31- Çalışma bakanlığı. *Çalışma Bakanlığı formu*. Gazze 2020 AD
- 32- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. *Filistin toplumunda şiddet araştırmasının ilk sonuçları*. Kasım 2019 Ramallah 2019 AD.
<https://www.pcbs.gov.ps>
- 33- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. *Filistin sorunları ve istatistiklerinde kadın ve erkek, Aralık 2017*. Ramallah 2017. <https://www.pcbs.gov.ps>
- 34- Sosyal Kalkınma Bakanlığı. *Sosyal Kalkınma Bakanlığı formu*. Gazze 2020 AD
- 35- Avrupa-Akdeniz İnsan Hakları İzleme. *Boğulma ve izolasyonu bildirin*. Ocak 2021 AD. Gazze 2021 AD
- 36- Filistin Merkez İstatistik Bürosu *Dünya Nüfus Günü*. Temmuz 2020 AD. Ramallah, 2020. <https://www.pcbs.gov.ps>
- 37- El Ataa Kuruluşu. *Alternatif Yoksulluk Raporu No. 18*. İsrail 2020. <https://www.latet.org.il>
- 38- Birleşmiş Milletler ESCWA *Çok Boyutlu Yoksulluk Üzerine Arap Raporu*. <https://www.unicef.org>
- 39- Filistin Merkez İstatistik Bürosu *Sosyal ve Ekonomik Koşulları İzleme Araştırması 2018*. Nisan 2019 Ramallah 2019 AD.
<https://www.pcbs.gov.ps>
- 40- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı. *Bayındırlık ve İskan Bakanlığı formu*. Gazze m 2020
- 41- Merkezi İstatistik Departmanı. *İsrail apartmanları ve binaları 2020*. <https://www.cbs.gov.il>
- 42- Merkezi İstatistik Departmanı. *Aileler, ekonomik avantajlar ve konut yoğunluğu, 2017*. İsrail 2019. <https://www.cbs.gov.il>
- 43- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. *Hanehalkı Enerji Araştırması*. Temmuz 2015. Ramallah 2015. <https://www.pcbs.gov.ps>
- 44- Su Kurumu ve Çevre Kalitesi Bakanlığı. *Su ve Çevre Kalitesi Otoritesi 2020'yi oluşturur*. Gazze 2020
- 45- Dünya Sağlık Örgütü. *Filistin Topraklarında Su Kalitesi ve Erişim*. <http://www.emro.who.int>

- 46- Wafa Haber Ajansı web sitesi. Rakamlar ve istatistiki gerçeklerle Filistin halkının durumu 2017. Filistin'de su ve sanitasyon. <https://info.wafa.ps>
- 47- Merkezi İstatistik Bürosu Dünyanın dört bir yanından konut politikası. İsrail 2020. <https://www.tel-aviv.gov.il>
- 48- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Filistin Kültür Günü. Ramallah 2020. <https://www.pcbs.gov.ps>
- 49- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Uluslararası Okuryazarlık Günü vesilesiyle basın açıklaması. 2019 AD. Ramallah.2019 AD <https://www.pcbs.gov.ps>
- 50- Wafa Haber Ajansı Filistin günlük gazeteleri. <https://info.wafa.ps>
- 51- İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı. Yerel ve uluslararası radyolar. Gazze 2020. <https://www.mtit.gov.ps>
- 52- Wafa Haber Ajansı. Lisanslı radyo istasyonları. . <https://info.wafa.ps>
- 53- İsrail Bilgi ve Kültürel Çalışmalar Merkezi. 2018 yılı için İsrail'deki tiyatrolar. 2020 AD. <http://www.edusystems.co.il/mainsite.asp>
- 54- Wikipedia, özgür ansiklopedi <https://en.wikipedia.org>
- 55- Evkaf ve Diyanet İşleri Bakanlığı. Vakıflar ve Diyanet İşleri Bakanlığı 2020 Formu.
- 56- Kur'an-ı Kerim ve Sünnet Yurdu. Kur'an-ı Kerim ve Sünnet Yurdu veri formu, 2020. Gazze. 2020 AD.
- 57- Kudüs ve Kutsal Yerlerin Desteklenmesi için Hıristiyan İslami Otorite. Filistin'deki Hıristiyanların oranı, 2018.
- 58- Safa Haber Ajansı. Filistinli Hıristiyanların Sayıları. Ekim 2019. <https://safa.ps>
- 59- Maarif Online web sitesi İsrail'deki Müslüman nüfus sayısı 2020. <https://www.maariv.co.il>
- 60- Merkezi İstatistik Departmanı. İsrail 2020. Noel arifesinde İsrail'de Hıristiyan nüfus. Tel Aviv 2020. <https://www.cbs.gov.il>
- 61- Anadolu Ajansı. Bunlar cami idi ve İsrail 2020'de onları tapınağa dönüştürdü. 2020 AD <https://cutt.us/LOHz7>.
- 62- Gençlik ve Spor Bakanlığı. Gençlik ve Spor Bakanlığı formu. Gazze 2020 AD.
- 63- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Filistin İşgücü Anketi 2020. Mayıs 2021 AD. <https://www.pcbs.gov.ps>.
- 64- Ulusal Çocuk Güvenliği Konseyi. İsrail'deki Çocukların İstatistik Yıllığı 2019. İsrail 2019. <https://www.children.org.il>
- 65- Arap Çocukluk ve Kalkınma Konseyi. Arap ülkelerinde çocuk işçiliği 2019. <http://www.fao.org>
- 66- Birleşmiş Milletler. Çocuk işçiliği fenomen raporu. Haziran 2021 AD. <https://news.un.org>
- 67- Kudüs Politika Araştırma Enstitüsü. İsrail'de gönüllülük. İsrail 2020. <https://jerusalemstitute.org.il>
- 68- Globus web sitesi- İsrail. 2019 AD. <https://www.globes.co.il>
- 69- Markanın web sitesi - İsrail.2016. <https://www.themarket.com>
- 70- İsrail gazetesi Dabar - İsrail. 2015. / <https://www.davar1.co.il>
- 71- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. COVID-19 pandemisinin ekonomik kurumlar üzerindeki etkisine ilişkin basın açıklaması. Ramallah 2020 AD <https://www.pcbs.gov.ps>
- 72- Filistin İnsan Hakları Merkezi. Yıllık Rapor 2020. Gazze 2020. <https://www.pchrgaza.org>
- 73- Birleşmiş Milletler İşgal Altındaki Filistin Topraklarında İnsani İşler Koordinasyon Ofisi "OCHA". Gazze geçişleri çalışma durumu raporu 2020 AD. <https://www.ochaopt.org>
- 74- Nakit Otoritesi. 2021 yılı ekonomik tahmin raporu. Ramallah, Aralık 2020. <https://www.pma.ps>
- 75- Arap Nakit Fonu. Arap Ekonomik Görünüm Raporu 2019. <https://www.amf.org.ae/ar>
- 76- Uluslararası Para Fonu-Dünya Ekonomik Görünümü 2020. <https://www.imf.org/external/arabic/index.htm>
- 77- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Mal ve hizmetler için izlenen dış ticaret istatistikleri, Ekim 2019. Ramallah. 2019 AD. <https://www.pcbs.gov.ps>
- 78- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Filistin ekonomisinin performansı, Mayıs 2020. Ramallah. 2020 AD <https://www.pcbs.gov.ps>
- 79- Milli Ekonomi Bakanlığı. Gazze Şeridi'ndeki insani ve ekonomik kriz. Gazze. 2016 AD. <https://www.mne.ps>.
- 80- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. 2019 yılı için endüstriyel anket. Ramallah. 2020 AD.
- 81- Milli Ekonomi Bakanlığı. Gazze Şeridi Tedarik Raporu, 2017. Gazze. 2017AD
- 82- Tarım Bakanlığı. Tarım Bakanlığı formu. Gazze 2020 AD
- 83- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Holding ve Valilik Türüne Göre Filistin'deki Hayvan ve Karma İşletme Sayısı, 2012/2013 AD. 2013 AD. <https://www.pcbs.gov.ps>
- 84- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Filistin Toprakları Tarım Sayımı 2010, Ramallah, 2010.
- 85- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Holding ve Valilik Türüne Göre Filistin'deki Tarım Makinaları Sayısı, 2012/2013 AD. 2013 AD. <https://www.pcbs.gov.ps>
- 86- İsrail Tarım ve Kırsal Kalkınma Bakanlığı- Veriler. 2019 AD. <https://www.moag.gov.il/>
- 87- İsrail Tarım ve Kırsal Kalkınma Bakanlığı- Veriler. 2019 AD. <https://www.moag.gov.il/>
- 88- Merkezi İstatistik Departmanı. İsrail özeti 2019. Tel Aviv 2019.
- 89- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Hanehalkı Anketi, 2020. Ramallah. 2020 AD. <https://www.pcbs.gov.ps>.
- 90- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Filistin İstatistik Yıllığı, Aralık 2017. Ramallah. 2017 AD.
- 91- ActionAid Vakfı. Bilgi Notu: Gazze Şeridi'ndeki su kirliliği sorunu ve nüfus üzerindeki etkileri. Gazze 2020 AD. <https://www.masarat.ps>
- 92- Al Mezan İnsan Hakları Merkezi Çalışma belgesi: Gazze Şeridi'nde deniz suyu kirliliği felaketi (gerçeklik ve çözümler) Gazze 2018. <http://www.mezan.org>
- 93- Knesset, Araştırma ve Bilgi Merkezi. İsrail'de Su Ekonomisi. Kilit konular 2018. 2019 AD <https://main.knesset.gov.il>
- 94- Ulusal Sigorta Enstitüsü - web sitesi. 2018 AD. <https://www.btl.gov.il>
- 95- İsrail Merkez İstatistik Bürosu. 2015 yılı için istatistiki özet. İsrail. 2015 AD. <https://www.cbs.gov.il>

- 96- İsrail Merkez İstatistik Bürosu. Kitapçık No. 167 2019 AD. İsrail. 2019 AD. <https://www.cbs.gov.il>
- 97- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Yıl ve bölgelere göre elektrik hizmeti alan nüfusun yüzdesi. Ramallah 2021. <https://www.pcbs.gov.ps>.
- 98- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Ortalama ev enerji tüketimi. Ocak 2015. Ramallah, 2015. <https://www.pcbs.gov.ps>.
- 99- Enerji Bakanlığı Kurumu. Enerji Kurumu formu. Gazze 2020.
- 100- Filistin Merkez İstatistik Bürosu. Filistin İstatistik Yıllığı, Aralık 2018. Ramallah. 2018 <https://www.pcbs.gov.ps>.
- 101- Filistin Merkez İstatistik Bürosu, Coğrafi İstatistik Genel İdaresi, Doğal Kaynaklar İstatistikleri Departmanı. Filistin'de yenilenebilir enerji 2015. 2015 AD. <https://www.pcbs.gov.ps>
- 102- Knesset. İsrail ve Avrupa ülkelerinde benzin ve bileşenlerinin fiyatlarındaki değişimin tanımı ve analizi. Tel Aviv 2019 <https://main.knesset.gov.il>
- 103- İsrail Enerji Bakanlığı, LPG, 2018. 2019 AD. <https://www.isragas-ofek.co.il/ar/news/8>
- 104- Petrol Şirketleri Sahipleri Derneği - Gazze. internet sitesi, elektronik site. Gazze. 2019 AD. <https://www.ppga.ps>.
- 105- UN ESCWA. Note on Poverty and Conflict in Arab States. Feb.2020. <https://www.un.org>
- 106- UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME. The 2020 Global Multidimensional *Poverty* Index. <https://publications.unescwa.org>
- 107- ITU. Measuring digital development: Facts and figures. 2019. <https://www.itu.int/en/Pages/default.aspx>
- 108- Water authority. Reduction of Water loss in municipal water supply systems. State of Israel. 2015.
- 109- U.S. Energy Information Administration. Data. 2017. <https://cutt.us/4Uy1O>
- 110- Environmental Quality Authority. The Environmental Status of the Gaza Strip, 2016
- 111- The Ministry of Environment in Israel-Website.2020. <https://www.gov.il/he>
- 112- Pew Research Center. [website2020](https://www.pewresearch.org). <https://www.pewresearch.org>
- 113- United Nations Population estimates & projection. World population prospects 2019. <https://population.un.org/wpp/>
- 114- United Nations Population estimates & projection. Median Age of Population 2019. <https://population.un.org/wpp/>
- 115- Worldometer-Website.2020. <https://www.worldometers.info/>
- 116- World Health Organization. State of world's nursing 2020. <https://www.emro.who.int>
- 117- Elaph website. <https://elaph.com/coronavirus-statistics.html>.

Sürdürülebilir Hedefler ve Ulusal Hedefler Kaynakları

- Filistin Planlama ve İdari Kalkınma Bakanlığı. *Ulusal Kalkınma Planı 2014-2016: Devleti kurmak ve egemenliği somutlaştırmak*. Ramallah: 2014. <https://www.palestineconomy.ps>
- Birleşmiş Milletler. *Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri 2030*. 2019 <https://www.un.org/sustainabledevelopment>

Gerekli Müdahalelerin Kaynakları

- Birleşmiş Milletler Filistinli Mülteciler İçin Yardım ve Çalışma Ajansı, *İşgal Altındaki Filistin Toprakları Acil Durum Çağrısı 2017*. Amman: 2016. <https://www.unrwa.org>
- İşgal Altındaki Filistin topraklarında Birleşmiş Milletler Ekibi. *Gazze 2020 yılında yaşamak için iyi bir yer olacak mı?* <https://www.unsco.org>
- Filistin Planlama ve İdari Kalkınma Bakanlığı. *Ulusal Politika Gündemi 2017-2022: Önce Vatandaş*. Ramallah: 2016. <https://www.palestineconomy.ps>
- Gazze Destek Derneği. *Gazze'ye İnsani Müdahale Planı 2019*. İstanbul: 2019. <https://www.gazzedestek.org>
- OCHA *İnsani Yardım Planı 2017*. Kudüs: 2017. <https://www.ochaopt.org>
- Birleşmiş Milletler. *2030 Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Raporu*. 2019 <https://www.un.org/sustainabledevelopment>
- Yukarıdaki referanslarda belirtilen ilgili bakanlıkların raporlarında belirtilen sektörel ihtiyaçlar.
- Filistin Planlama ve İdari Kalkınma Bakanlığı. *Ulusal Kalkınma Planı 2014-2016: Devleti kurmak ve egemenliği somutlaştırmak*. Ramallah: 2014. <https://www.palestineconomy.ps>.
- Filistin Planlama ve İdari Kalkınma Bakanlığı. *Birleşmiş Milletler Kalkınma Yardımı Çerçevesi 2018-2022*. Ramallah: 2017. <https://www.palestineconomy.ps>
- Filistin Su İdaresi. *Su İdaresi Stratejik Planı 2016-2018*. Ramallah: 2016. <http://www.pwa.ps/>

Semboller

*2020 2019 < 2018 2017 ' 2016 ° 2015 \ 2014 · 2013 ^ 2012 v 2011-2010

G.D.D
Gazze Destek Derneği

www.gazzedstek.org

info@gazzedstek.org

0090212 621 79 73

0090 552 444 320

Bütün Hakları Saklıdır © 2022